

ದಲಿತ ಹೋರಾಟ : ಗಂಭೀರ ಸವಾಲುಗಳು

ಪ್ರೊ ಜಿ ಎಚ್ ನಾಯಕ

ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಬಿರದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡುವ ಗೌರವವನ್ನು ನನಗೆ ನೀಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಂತೋಷದಿಂದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ಹರಿಹರ ಆನಂದಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮತ್ತು ಶಂಭುಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲು ಬಂದಾಗ ನಾನು ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದು-ಮುಂದು ನೋಡಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಮನೋಧರ್ಮ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ದಲಿತರು ಕೂಡ ಈ ಸೋಂಕು ರೋಗಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಗತಿಪರರೆಂಬವರಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತ್ಯತೀತ, ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಅಂದರೆ 'ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ಮನೋಧರ್ಮದ ಬಗೆಗಿನ ನಿಷ್ಠೆ ಸಡಿಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಈ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಮಾಜವಾದಿ ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅಂಥ 'ಸೆಕ್ಯುಲರಿಸಂ'ನ ಆದರ್ಶ, ಆಶಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವವರು, ನಿಷ್ಠೆ ತೋರಿಸುವವರು ವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ತೋರುವಂಥ ವಾತಾವರಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮಪರವಾದ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳದೆ ಜನರ ಜೊತೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರ ಬೇಕೆಂಬುದು ಅದರರ್ಥವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ವೇದಿಕೆಗಳು, 'ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಬೇಕಷ್ಟು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು/ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಮಾವೇಶ ದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಯೋಚನೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಒಳಗಾದೆ.

'ದಲಿತ' ಎಂಬುದು ಒಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ, ವರ್ಣಪದ್ಧತಿ ಜಾತಿ ವಿಂಗಡಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಡದಿದ್ದ 'ಜಾತಿಬಾಹಿರ' (out caste) ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಜನ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ, ಸಂಕೇತಿಸುವ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಪದ. 'ದಲಿತ' ಎಂಬುದು ಆ ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಪಾಡನ್ನು, ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದವೇ ಹೊರತು 'ಜಾತಿ' ಸೂಚಕ ಪದವಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ 'ದಲಿತ' ಎಂಬ ಪದ ಬಳಸದಿದ್ದರೂ 'ಪರಿಶಿಷ್ಟ' ಎಂಬ 'ಜಾತಿ' ಸೂಚಕವಲ್ಲದ ಪದವನ್ನೇ ವಿಶೇಷಣವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಶೋಷಿತ ಜನಸಮುದಾಯವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ದಲಿತ' ಆಗಲಿ, 'ಪರಿಶಿಷ್ಟ' ಆಗಲಿ 'ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ಆದ ಪದಗಳೇ ಹೊರತು ಜಾತಿ ಸೂಚಕಗಳಲ್ಲ.

ಈ ಜನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜನರು ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ 'ಜಾತಿ' ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾ ಬಂದವರಾದ್ದರಿಂದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಯಾವಯಾವುದೋ ಗುರುತಿಸುವ ಹೆಸರುಗಳು ಬಂದವು. ಅಂಥ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೇ 'ಜಾತಿ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡೋ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡೋ ಬರಲಾಗಿತ್ತು; ಬರಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ 'ದಲಿತ' ಅಥವಾ 'ಪರಿಶಿಷ್ಟ' ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಗುರುತಿಸಿದಾಗ ಅವರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮೂಲದ ಗುಂಪು ನಾಮಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಜಾತ್ಯತೀತವಾದ ಜನ ಸಮುದಾಯವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜಾತ್ಯತೀತ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರುವುದರ ಉದ್ದೇಶವೇ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬಂದ ದುಷ್ಟವಾದ, ಮನುಷ್ಯ ವಿರೋಧಿಯಾದ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದುಸ್ವಪ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೀಳಿ, ಒಡೆದು ಸಮಾನತೆಯ, ಜಾತಿ-ಮತಾತೀತತೆಯ ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ, ಜಾಗೃತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಾಗಿದೆ; ಬರುವುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ದಲಿತಪರ ಸಂಘಟನೆ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಅದು 'ಜಾತಿ' ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲ; 'ಜಾತಿ' ಸಂಘಟನೆ ಆಗಬಾರದು

ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೊಂದು ಜಾತ್ಯತೀತ, ಮತಧರ್ಮಾತೀತ ಸಮಾನತಾ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಸಂಕಲ್ಪಬಲ ಉಳ್ಳ ಸಂಘಟನೆ. ಆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುವುದು, ಜಾತಿ ವಿನಾಶದತ್ತ ಸಾಗುವುದು ಅದರ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕು.

ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ 'ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ' ಸಂದ ಹೊರತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಘೋಷಿಸಿರುವ 'ಸೆಕ್ಯೂಲರ್', 'ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್' ಎಂಬ ಮಾತಿಗಾಗಲಿ 'ಡೆಮೋಕ್ರಟಿಕ್' ಎಂಬ ಮಾತಿಗಾಗಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಲಿತರು ಅಥವಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಜಾತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮತಧರ್ಮದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಂವಿಧಾನ ಪ್ರಣೀತ ಸಮಾಜವಾದೀ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುವ, ಹೋರಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಜನ ಸಮೂಹ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಯುಕ್ತವಾದದ್ದು.

ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಹುದಾದ, ಆ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತದಿಂದ ಬಂದು ಭಾಗವಹಿಸುವ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ, ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಮುಂದಿಡಬಹುದಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ, ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆಲೋಚನೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಯಾವ ಭಡೆಯೂ ಸಂಕೋಚವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದ ಮಿತ್ರರೂ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ದಲಿತಪರ ಸಂಘ, ಸಂಘಟನೆಗಳ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತರ ದಶಕದಿಂದಲೂ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಆರ್. ಭಾಸ್ಕರ್ ಎಂಬವರೊಬ್ಬರು ಆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತರಾಗಿದ್ದರು; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಬಿ.ಎ. ಆನರ್ಸ್ ನಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂರೂ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ ನಾನು 'ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ಟಾಲರ್‌ಶಿಪ್'ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬಂದು ನನಗೆ ಅವರ ಪರಿಚಯ ಆಗಿತ್ತು. ಅವರು ಉತ್ತಮ ನಡವಳಿಕೆಯ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಎಂ.ಎ., ತರಗತಿಗೆ ವಿಷಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಎಂಬುದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಂದು ಇರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ನನಗೆ ಘೋಷಿತವಾಯಿತು. ಅದೇ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ ೧೯೫೯-೬೦ರಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ನೀಡುವುದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿತ್ತು. ಅದೂ ನನಗೆ ಬಂತು. ಹಾಗೆ ಎರಡೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಪಡೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಇಡೀ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಆಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಂದು ಇದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಂದು ಇದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಆನರ್ಸ್ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಮೂರೂ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ನನ್ನ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನದ ಕನ್ನಡ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ವಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವನಾಗಿದ್ದೆ. ಇಂಟರ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ರ‍್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಆಗಿದ್ದೆ. ನನ್ನ 'ಮೆರಿಟ್' ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಾನು 'ಜನರಲ್ ಗ್ರೂಪಿ'ನ ಹುಡುಗ ಅಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹುಡುಗ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಕಣ್ಣಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭಾಸ್ಕರ್ ಅವರು ನಕ್ಕಾಗಿನ ಚಿತ್ರ ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಂತಿದೆ.

ನಾನು ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಮಗ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹುಡುಗ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಭಾಸ್ಕರ್ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಆಮೇಲಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿಮಾನ ತೋರಿಸತೊಡಗಿದರು. ನಾನು ಎಂ.ಎ. ಮುಗಿಸಿ ಯುವರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕನಾದ ಮೇಲೆ ಭಾಸ್ಕರ್ ಅವರೇ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಜಯಂತಿ ಮುಂತಾದ ದಲಿತಪರ ಸಭೆ, ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿಯೋ, ಭಾಷಣಕಾರನಾಗಿಯೋ ಬರಲು ನನ್ನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ತಪ್ಪದೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತೊಡಗಿದರು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬದನವಾಳು, ಉಮ್ಮತ್ತೂರುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಾತಿ ಗಲಭೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಆರ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬ ಮೇಷ್ಟ್ರು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಗ ಬಿ.ಎನ್. ಮಧುಕರ್ ಅವರ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಹತ್ಯೆಯ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತಲ್ಲ, ಆ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗೆ ಭಾಸ್ಕರ್ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮಾವನಾಗಿದ್ದರು.

ಅರವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ದಲಿತಪರ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ದಲಿತೇತರ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ, ಭಾಷಣಕಾರರಾಗಿ ಬರುವುದು ಅಪರೂಪವಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾರಣರಾದ ಭಾಸ್ಕರ್

ಅವರನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜೆ. ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಎಂಬ ದಲಿತ ಅಧ್ಯಾಪಕರೊಬ್ಬರಿದ್ದರು. ಅವರು ಮತ್ತು ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ದಲಿತಪರ ಸಭೆ, ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೆವು. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಅವರು ಹಲವು ಬಾರಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಹಳ ತಾರೀಫ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಆಗತಾನೆ ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗಿದ್ದ ಈಗ ಲಲಿತ ಕಲೆಗಳ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಗಿರುವ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರೊ. ಸುಮಿತ್ರಾಬಾಯಿಯವರೂ ನಾನೂ ಅಶೋಕಪುರದಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಜಯಂತಿ ಸಮಾರಂಭವೊಂದರಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದ್ದು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರಾಬಾಯಿಯವರು ಉತ್ತಾಹದಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ದಲಿತ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನಂಥವನಿಗೆ ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಹೊಸ ಅನುಭವ ಎಂಬಂತಾಗಿತ್ತು.

ಆಗಿನೂ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ಹುಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟದ ದಿನಿ ಎಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಷ್ಟಾಗಿ ಕೇಳಿಸತೊಡಗಿತ್ತು. ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ, ದೇವಯ್ಯ ಹರವೆ, ಮ.ನ. ಜವರಯ್ಯ -ಇವರೆಲ್ಲ ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು - ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ದಿನಿ ಎತ್ತಲು, ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಮಹಾದೇವ ಕನ್ನಡ ಎಂ.ಎ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಅಂದರೆ ೧೯೭೨-೭೪ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 'ನರ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಬಂಡಾಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. 'ನರ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆಯೂ 'ನರ ಬಂಡಾಯ' ಎಂದೇ ನಮ್ಮಂಥ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವೆಂದು ನೆನಪು. ಮಹಾದೇವ ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ದ್ಯಾವನೂರು ಕಥಾಸಂಕಲನದ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ದಿನಿಯನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ, ಸ್ವೋಪಜ್ಞವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರು.

ಮುಂದೆ ಮ.ನ. ಜವರಯ್ಯನವರು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ ಅವರ *Annihilation of Caste* ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು 'ಜಾತಿವಿನಾಶ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಆಗಿನೂ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಎಂ.ಎ., ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದರು. ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಆದಾಗ ನಾನೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಕೃತಿ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ಕೆ.ಬಿ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎಂ.ಎ., ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಈಗ ಇಲ್ಲದ ದೇವಯ್ಯ ಹರವೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ದಲಿತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಲು, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ, ೧೯೭೩-೭೪ರ ಸುಮಾರಿಗೆ, ಡಾ. ವಿ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಡಾ. ರತಿರಾವ್, ಡಾ. ಎ. ರಾಮಲಿಂಗಂ, ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಎಲುಬಿನ ಕಾನ್ಸರ್‌ಗೆ ಬಲಿಯಾದ ಎಸ್.ಎಫ್.ಐ.ದ ಸೊರಬ ಕಡೆಯವರಾದ ಮಹಾದೇವಪ್ಪ ಮೊದಲಾದವರು ಮೈಸೂರಿನ ಕುಕ್ಕರಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ದಲಿತ ಕವಿಯೆಂದೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ *ಹೊಲೆಮಾಡಿಗರ ಹಾಡು* ಕವನಗಳ ಮೂಲಕ ದಲಿತಪರ ದಿನಿ ಅಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಮೊಳಗತೊಡಗಿತ್ತು. ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟದ ಕನಸು, ಚಿಂತನೆ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಗಳ ಚಲಿಸುವ ಚೈತನ್ಯದಂಡಿದ್ದ, ಈಗ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ವಾದಿಗಳು, ಲೋಹಿಯಾವಾದಿಗಳು, ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದವರು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರುತ್ತಾ, ಹೋರಾಟ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಹೋದರು. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಸರ್ಕಾರದ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ-ವರ್ಗಗಳ ಪರವಾದ ಚಿಂತನೆ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳು, ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ 'ಬೂಸಾ ಪ್ರಕರಣ' ಮೊದಲಾದವು ಮೀಟುಗೋಲಿನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವು. ಈ ಎಲ್ಲದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ, ಈ ಎಲ್ಲರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ೧೯೭೦ರ ದಶಕದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಬೆಳೆಯಿತು. ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ, ಮುಂದೆ 'ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಎಂದು ಹೆಸರಾದ, ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಲಿತಪರ ದಿನಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಇರದಿದ್ದಂಥ ಅಬ್ಬರದ ದಿನಿ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಶಕ್ತಿ ಕೂಡಿಬಂತು. ಅದೊಂದು 'ಸಾವಿರಾರು ನದಿಗಳ' ಕಥೆ ಎಂಬಂತಾಯಿತು. ಹೋರಾಟಗಾರರು ಇಂತಿಂಥವರು, ಅವರವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಧನೆ ಕೊಡುಗೆ ಇಂತಿಂಥದು, ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಿ, ಗುರುತಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭೇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರದಂತೆ ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯೇನೋ ಇದೆ. ಆದರೂ ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟದ ಹಾಗೂ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ಹುಟ್ಟು, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧಿಕೃತ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಅಥವಾ ಬಲ್ಲವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯೊಂದು ಬರೆಯಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಮೀಸಲಾತಿ ವಿರೋಧದ ಚಳವಳಿ ಉಗ್ರರೂಪ ಪಡೆದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೮, ೧೯೮೧ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಮೀಸಲಾತಿಪರ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ಮಿತ್ರರು ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಗೋಷ್ಠಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಗೌರವವನ್ನು ನನಗೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಆ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ, ಕುಲದೀಪನಾಯಕ್, ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ್, ಡಾ.ಜಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಡಾ. ಪೋಲಂಕಿ ರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಜಿ. ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ, ಮಮ್ಮಾಜ್ ಆಲಿಖಾನ್, ರಘುರಾಂಶೆಟ್ಟಿ, ಕವಿ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ -ಇಂಥ ಹೆಸರಾಂತ ಚಿಂತಕರೆಲ್ಲ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು, ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಮತ್ತು ರಾಮದೇವ ರಾಕೆಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿ 'ಮೀಸಲಾತಿ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮದೇವ ರಾಕೆಯವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದು 'ಪಂಚಮ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಎಂಬತ್ತರ ದಶಕದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂದೂಧರ ಹೊನ್ನಾಪುರ ಅವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ 'ಸುದ್ದಿ ಸಂಗಾತಿ' ಎಂಬ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯೂ ದಲಿತಪರ ಮುಖ್ಯ ದಿನಿಯಾಗಿ ಬಂತು. ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಮತ್ತಿತರ ಮಿತ್ರರೂ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಿದ್ದರು. ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಅವರ, ೧೯೯೦ರ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಕಾದಂಬರಿ, ಕುಸುಮಬಾಲ್ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ. ಆರ್ಥಿಕ ಬಲ ಸಾಲದೆ ಆ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕಾಲದ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿದ್ದ ದಲಿತ ಯುವಕರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲ, ಬೆಂಬಲ ಸ್ವಂತಕ್ಕೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲದಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಸಿಗುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹ, ಕನಸು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳೇ ಅವರ ಬಂಡವಾಳಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಈಗಿನ ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟಗಾರ ಎಳೆಯರಿಗೆ ಅವರು ಪಟ್ಟಪಾಡಿನ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು, ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಎಂಬತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿಯಂತೂ ಊರುಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ದನಿಗಳು ಕೇಳಿಬಂದವು. ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ತುಂಬ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಅದನ್ನು ಎಳೆಯರು ಮರೆಯಬಾರದು. ನಾನು ಕೂಡ ಆಹ್ವಾನಿತನಾಗಿ ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದುಂಟು. ಹೋರಾಟದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದವು, ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ನಡೆದವು ಎಂದು ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ; ನಿಜ. ಗುಣಗಳಿದ್ದಂತೆ ಕೊರತೆಗಳು ಕೂಡ ಇದ್ದವು ಎಂಬುದೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈಗಿನ ಎಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಹೋರಾಟಗಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇ ಮುಂದಿನ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು, ರೂಪಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದ ದಾರಿ. ಇಂದು ಅದು ಅತ್ಯಂತ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈಗ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದೆ; ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹೊರಬರಬೇಕು. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭೇದಗಳನ್ನು, ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಾರದು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಮೆರೆಸಬಾರದು. ದಲಿತ ಹೋರಾಟದ ಗುರಿ, ಉದ್ದೇಶ ದೊಡ್ಡದು. ಸಣ್ಣತನದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವುದು ಎಂದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡತನವು ದೊಡ್ಡ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿಸಾಗುವ ದಾರಿ, ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಸಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಶಿಬಿರ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಂಥದಾಗಲಿ ಎಂದು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಈವರೆಗೆ ಎಂದೂ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುಮರೆಮಾಡಿ ದಲಿತ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದಲಿತಪರ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಏನು, ಯಾವುದು ಸರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಪರ ದೃಷ್ಟಿ, ನಿಲುವು ಉಳ್ಳವನಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ನಾನೇನು ರಾಜಕಾರಣಿಯಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹಿಂದೆ ನಿಂತವನೂ ಅಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದವನೂ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನ ಪ್ರಣೀತ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷವಾದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ, ನಿಷ್ಠೆ ಉಳ್ಳವನು. ನಮ್ಮ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಾದರೂ ಅಂಥ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಾಳುವ ಭಾಗ್ಯವಂತರಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಆಸೆ, ಹಾರೈಕೆ. ಆ ನಂಬಿಕೆ, ನಿಷ್ಠೆಯ ಭಾಗವಾಗಿಯೇ ನಾನು ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಕಾಳಜಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿರುವುದು.

ಈಚೆಗೆ ೨೧-೨-೨೦೦೧ರಲ್ಲಿ ರಾಮು, ಎಚ್. ಗೋವಿಂದಯ್ಯ, ಕುಕ್ಕರಹಳ್ಳಿ ಬಸವರಾಜು, ಲತಾ ಮೈಸೂರು, ಉಗ್ರನರಸಿಂಹೇಗೌಡ, ಕೆ. ಗೋವಿಂದರಾಜು ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರ 'ಸಂಕುಲ' ಎಂಬ ಸಂಘದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದಲಿತ

ಮತ್ತು ದಲಿತೇತರ ಚಿಂತಕರ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಭೆಯೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಐವತ್ತೊಂದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚೋ ಜನ ಆ ಸಭೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆ ಸಭೆ ದಲಿತರಲ್ಲಿ ಎದ್ದ ಎಡಗೈ, ಬಲಗೈ ಭೇದದ ಸಮಸ್ಯೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ, ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲು ಕರೆದಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಭೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಮತ್ತು ಆಗ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರವಿವರ್ಮ ಕುಮಾರ್ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಕುರಿತಂತೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ದಲಿತ ಸಂಘ, ಸಂಘಟನೆಗಳವರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಅವರೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಲೆಂದು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಬಹುದೆಂಬ ಸಲಹೆ ಬಂತು. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಎಡಗೈ, ಬಲಗೈ ಭೇದ ಎಣಿಸಿ ದಲಿತರು ಒಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ದಲಿತರ ಹೋರಾಟವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ನಿಲುವು ದೃಢವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ನೇಮಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಹಮತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಂತಿತು. ಇಂಥ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇರುವಾಗಲೂ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಕರೆದಿರುವುದು ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ರವಿವರ್ಮ ಕುಮಾರ್ ಅವರನ್ನೂ ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಆಮಂತ್ರಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ನಾನು ಆಡಲಿರುವ ಮಾತುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಒಟ್ಟಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು, ನೀವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದವು, ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದವು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಅಂಥ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪೀಠಿಕೆ ಬಹಳ ಉದ್ದವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

೨

ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವಲ್ಲ, ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯದ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸದಾ ಜಾಗೃತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲೇಬೇಕಾದ ಸಂಘಟನೆ. ದಲಿತರ ಹಿತ ಯಾವುದು, ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಹಿತ ಯಾವುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ಎಚ್ಚರದ ಚಿಂತನೆ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜೀವಂತ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಸಂಘಟನೆ. ದಲಿತರ ಹಿತಸಾಧನೆಯಾಗದೆ, ದೇಶದ ಹಿತಸಾಧನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಹಾಗೆಯೇ ದೇಶದ ಹಿತಸಾಧನೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ದಲಿತರ ಹಿತಸಾಧನೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಅರ್ಥ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಲಿತ ಹಿತ, ದೇಶದ ಹಿತ ಪರಸ್ಪರ ಪೋಷಕಗಳೇ, ಪೂರಕಗಳೇ ಹೊರತು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅ) ಸಂವಿಧಾನವು ದಲಿತರಿಗೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ; ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು.

ಆ) ಸಂವಿಧಾನವು ದಲಿತರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿಷೇಧರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ. ಅಂಥ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದಲಿತ ಜನ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.

- ಇವು ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಹಾಗೂ ದಲಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರಮಾಣದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಈವರೆಗೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಕಳೆದು ಹೋದರೂ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವಾಹದೊಂದಿಗೆ ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯ ಸೇರಿಕೊಂಡು 'ನಾವು ಸಮ ನಿಮಗೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ.

ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದವರು ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರೇ ಅಂದರೆ ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯದ 'ಮಹಾ ಮಾನವಚೇತನ'ವಾಗಿದ್ದವರೇ ಎಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಗತಿ. ಸಂವಿಧಾನ ಒಪ್ಪಿತವಾದದ್ದು ೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನೋಡಿ ಮರುಪರಿಶೀಲನಾ ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂಬ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯವು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಗೌರವ, ಘನತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಂವಿಧಾನ ಪ್ರಣೀತ ಸವಲತ್ತು, ಮೀಸಲಾತಿಗಳನ್ನು

ಮುಂದುವರಿಸುವುದೆಂಬ ಮಾತೇನೋ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕಳೆದುಹೋಗಿದೆ. ಆದರೂ ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯವು ಇತರರೊಂದಿಗೆ 'ನಾವು ಸಮ ನಿಮಗೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಗುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಲ್ಲ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಆ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ದೂರದ ಕನಸಾಗಿಯೇ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ.

ದಲಿತೇತರರ ಜತೆ 'ನಾವು ಸಮ ನಿಮಗೆ' ಎಂದು ಜತೆಗೂಡಿ ಸಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗದಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದಲಿತರಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆದವರು, ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯಲಾಗದೆ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವವರು ಎಂಬಂಥ ಏರುಪೇರು ಸ್ಥಿತಿಯೂ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ದಲಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಎಡಗೈ ಬಲಗೈ ಎಂಬ ಒಳಭೇದದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ಒಳಗೂ ಈ ಭೇದ ಕಲ್ಪನೆ ದಾಯಾದಿ ಜಗಳದ ರೂಪವನ್ನು ಅಷ್ಟಷ್ಟಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತೂ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿ ಎಡಗೈ, ಬಲಗೈ ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದುಗೂಡಿ ಸಾಗುವ ನ್ಯಾಯಯುತ ದಾರಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇ) ಸರ್ಕಾರವು ದಲಿತರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ನೀಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಹಕ್ಕು, ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನಿಷ್ಠೆ ತೋರುವಂತೆ ನಿರಂತರ ಒತ್ತಡ ಹೇರುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗುವುದು ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ.

ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ, ಅವರೂ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದೇ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ, ಅವರು ದಲಿತರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ನೀಡಿರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲಾ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು; ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಈಗಿರುವ ಅಥವಾ ಈವರೆಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ದಲಿತ ಜನಸಮೂಹದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ, ಎಂದು ನಂಬಿ ಕೂಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗಗಳ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೋ, ಎಷ್ಟು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟೇ ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಪವಾದಗಳಿರಬಹುದು. ಈ ಭ್ರಷ್ಟತೆ, ಸ್ವಾರ್ಥದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಒಂದು ಕಾರಣವಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪಕ್ಷ ರಾಜಕೀಯದ ಸ್ವರೂಪ ವಿನ್ಯಾಸವೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಮನೆತನದ ಸೊಸೆಯಂದಿರ ಧರ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಥವಾ ಅವರನ್ನು ಹಾಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮನೆತನದ ಮಕ್ಕಳ ಧರ ಅವರೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಅವರನ್ನು ಹಾಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ. ಸೊಸೆಯಂದಿರು ವಂಶ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕು, ಆದರೆ ಆ ವಂಶ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಪಾತ್ರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಅಂಥ ಪಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ದಲಿತರು, ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಪಕ್ಷ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಪಕ್ಷವು ಅಧಿಕಾರಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ನೇತಾರತ್ವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ಆದರೆ, ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯಂಥ ಸಂಘಟನೆಗೆ, ಅದರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಅಂಥ ಪರಾವಲಂಬನೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ; ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಏನು ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ, ಏನು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅದಕ್ಕೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆ ವಿವೇಕ, ಆ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ದೋಹ ಆಗದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಕಲ್ಪಬಲವನ್ನು ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ತೋರಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದರೆ ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಷ ರಾಜಕಾರಣದ 'ಸೊಸೆಭಯ' ಎಂಬಂಥ ರೀತಿಯ 'ಘೋರಬಿಡು' ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ತೊರಿಸ ಬಲ, ಬೆಂಬಲದ ಧೈರ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವಂತಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಧೈರ್ಯ ತೋರಿಸಲು ಒಂದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದಲಿತರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಹುದ್ದೆಗಳು 'ಬ್ಯಾಕ್‌ಲಾಗ್' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ರಾಶಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರ ಅನಾಸಕ್ತಿ ಕಾರಣ ಎಂಬುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಎಚ್ಚರಗೇಡಿತನ, ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುವ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಕೊರತೆಯೂ ಕಾರಣ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ಈವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ಅಂತಲ್ಲ. ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹವಾದ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ; ಮಾಡುತ್ತಲೇ

ಬಂದಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು, ಎಂಬಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದರ ಪ್ರಮಾಣ, ಮಹತ್ವ ಕಾಣಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೂ ನಿಜ. ಆದರೂ ದಲಿತ ಶಕ್ತಿ ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ಹೋಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಹೋಗುವಂತಾದರೆ ನಿರಾಶೆಗೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಈ) ದಲಿತೇತರರು ದಲಿತರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದತ್ತವಾದ ಹಕ್ಕು, ಸವಲತ್ತುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾವಲು ಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ದಲಿತೇತರರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದತ್ತವಾಗಿ ಇರುವ ಹಕ್ಕು, ಸವಲತ್ತುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ತಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೂ ವಿವೇಕವೂ ದಲಿತರಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅರಿವು ಮನುಷ್ಯನಾದಂತೆ ಸದಾ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಬೇಕಾದದ್ದು ಸಂಘಟನೆಯ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಂಘಟನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಘಟನೆಯ ನೇತಾರರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮರೆಯದಂತೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯಂಥ ಸಂಘಟನೆಗಳು ದಲಿತರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸದೃಶ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಅದು ನಿಜವಾದರೂ ದಲಿತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಎಂಬುದು ಒಟ್ಟೂ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಹೋರಾಟದ ಭಾಗವೇ ಎಂಬ ಅರಿವೂ ಎಚ್ಚರವೂ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ವರ್ತನೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಅರಿವು, ವಿವೇಕ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಮೂಹ ಹೋರಾಟದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಜವಾದರೂ ಹಾಗೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಫಸತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬೇರೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟವು ಈಗ ಎರಡನೆಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೊರಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂದರ್ಭ. ದೇಶದ ಒಳಗಿನ ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತವಾದದ್ದಾದರೂ ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೂ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ, ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಾಗತೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಂತೂ ದಲಿತ ವಿರೋಧಿ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ರಾಜಕೀಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಲಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಆಕ್ರಮಣ, ದೇಶದೊಳಗೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮೀಯ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ಆರ್ಭಟ- ಈ ಎರಡೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ದಲಿತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಂಕೀರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತಲಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಎದುರು ನಿಂತು ದಲಿತರು ಬದುಕುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

೩.

ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ದಲಿತ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಸಾಧ್ಯ. ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಂಪರೆ, ಚರಿತ್ರೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೇ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುವ ಭಯ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಾವು, ನೀವು ಬಯಸಿದಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಆದರ್ಶ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಗಂಡಾಂತರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕಳೆದ ದಶಕ ಅಂದರೆ ೧೯೯೦ರ ದಶಕದ ಪ್ರಾರಂಭ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಅನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲಾಯಿತು. ಅದು ೪೨ನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಶೋತ್ತರಗಳಿಗೆ ಸವಾಲೆಸೆದಂತೆ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ತಂದಿದ್ದ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲಾಯಿತೆಂಬುದು ಚರಿತ್ರೆಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯ ಎನ್ನಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯ ಆಟ ಎನ್ನಬೇಕೋ! ಈಗ ಈ ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡ. ಅದೇನೇ ಇದ್ದರೂ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಲದ ಅಬದ್ಧ, ಅವಾಂತರಗಳ ನಡುವೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ Preamble ದಲ್ಲಿ-

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ, Socialist – ಸಮಾಜವಾದಿ, Secular – ಜಾತಿಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆ, ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಬದಲಾವಣೆ ಎನ್ನಬೇಕು. ಆದರೆ ಅನಂತರದ ಕಾಲಮಾನದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾತ್ಯಂಧತೆ, ಮತಾಂಧತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬಲವರ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದದ್ದು ಒಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸ. ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ, ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾರ್ಗ ಇವೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದವು. ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮವಾದಿ ಮೂಲಭೂತವಾದವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಲೇ, ಏರುದನಿಯಿಂದ ಖಂಡಿಸುತ್ತಲೇ ಅವು ಬಂದವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಿಂತ, ಅವುಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆಗಿಂತ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಸಂಘಟಿತವಾಗುತ್ತಾ ಬಲವಾಗುತ್ತಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲಿವೆ. ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ, ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾರ್ಗ- ಇವು ತಮ್ಮ ತ್ರಾಣ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಬಳಲುತ್ತಿವೆ. ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯಂಥ ಶೋಷಿತರಪರ ದನಿ ಎತ್ತುವ ಸಂಘಟನೆಯು ಒಳಗಿನ ಸಂಘರ್ಷ ಹಾಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಿರುವ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ಹೊಡೆತಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಿ ಹೊಸ ಶಕ್ತಿ, ಹೊಸ ಸಂಕಲ್ಪ ಪಡೆದು ಎದ್ದು ಬರಬೇಕಾದಂಥ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಾಗಿದೆ.

ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮಗಳವರೂ ಈ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮವಾದಿ ವಿಕೃತ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಗೆಜ್ಜೆಕಟ್ಟಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಮತಧರ್ಮವಾದಿ ಶಕ್ತಿಯಂತೂ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದ ಗದ್ದುಗೆ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತಿದೆ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಮತಧರ್ಮದವರೇ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ನಿಲುವು ತಳೆದಾಗ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮತಧರ್ಮಗಳವರು ಭಯಚಕಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ; ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಮತೀಯವಾದವೋ ಮೂಲಭೂತವಾದವೋ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ವಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ದಲಿತೇತರ ಜಾತಿಗಳು ಕೂಡ ದೊಡ್ಡವು ಸಣ್ಣವು ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಸಂಘಟಿತವಾಗುತ್ತ ಈ ವಿಕೃತ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಲಿವೆ. ದಲಿತರೂ ಆ ಸಮೂಹ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವ ತವಕ, ಆತುರ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಡಗೈ, ಬಲಗೈ ಭೇದದ ಮಾತು ಆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದ ಫಸಲು. ಹೀಗೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಗಂಡಾಂತರ ಕಾದಿದೆ. ಈ ದೇಶ ಮತಧರ್ಮವಾದಿ ದೇಶ ಅಂದರೆ Theocratic State- ಆಗುವ ದಿನಗಳು ದೂರವಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಭವನೀಯ ಅಪಾಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು.

೪

- i. ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳು ರಾಮಜನ್ಮಭೂಮಿ ವಿವಾದದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಾಬರಿ ಮಸೀದಿ ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಿದ್ದು. ಬಿಜೆಪಿ ನೇತೃತ್ವದ ಕೇಂದ್ರದ ಎನ್.ಡಿ.ಎ. ಸರ್ಕಾರವು-
 - ii. ಸಂವಿಧಾನ ಮರು ಪರಿ ಶೀಲನೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದು.
 - iii. ಪ್ರೋಕ್ರಾನ್ ಅಣುಬಾಂಬು ಸ್ಫೋಟಗೊಳಿಸಿದ್ದು
- ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವು ಕೇವಲ ಘಟನೆಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಬಿಡುವಂಥವಲ್ಲ.

ಈ ಮೂರೂ ಘಟನೆಗಳೂ ಮೇಲು ನೋಟಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತವೆ. ಘಟನೆಗಳಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದೂ ನಿಜ. ಆದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆದಕಿ ನೋಡಿದರೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಆ ಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂತ್ವವಾದಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ - ಇವು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ರವಾನಿಸಿದವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂರೂ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಹೋರಾಟ, ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧ ಸೂಚಿಸುವ ಹುನ್ನಾರ, ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಕೂಡ ಇರುವಂತಿದೆ!

- i. ಬಾಬರಿ ಮಸೀದಿಯನ್ನು ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಿದ ದಿನ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೬ನೆಯ ತಾರೀಖು. ಆ ದಿನ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ನಿಧನದ ಅಥವಾ 'ಪರಿನಿರ್ವಾಣ'ದ ದಿನ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹಿಂದೂ ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿಯ ಉಗ್ರ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದರು; ಟೀಕಾಕಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀರಾಮ ಜನ್ಮಭೂಮಿ ವಿವಾದದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಾನೆ ಬಾಬರಿ ಮಸೀದಿಯನ್ನು ಹಿಂದೂ ಮೂಲ ಭೂತವಾದಿಗಳು ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಿದ್ದು?

೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ನಾಸಿಕ್‌ದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀರಾಮ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ದಲಿತರ ಪ್ರವೇಶ ಕುರಿತ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ ಅವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಪುರೋಹಿತ ಶಾಹಿಯ, ಸರ್ವೋಚ್ಚರ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ನಡುವೆಯೇ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಹೋರಾಟದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದಲಿತರಿಗೂ ರಾಮನವಮಿಯ ದಿನ ರಥವನ್ನು ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕರಾರಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮತ್ತಿತರರು ರಥ ಎಳೆಯಲು ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ದಲಿತರು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ದಲಿತರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಹೊರಹಾಕಲಾಯಿತು. 'ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸರ್ವೋಚ್ಚರ ಹಿಂದುಗಳ ಈ ಹಲ್ಲೆ ಧರ್ಮವೊಂದು ತಲುಪಬಹುದಾದ ಅಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಒಪ್ಪಿತ ಕರಾರನ್ನೂ ಮುರಿದು ಹಲ್ಲೆಗೊಳಿಸಿದವರು ಮೃಗೀಕರಣಗೊಂಡ ಮಾನವ ರೂಪಿಗಳು' ಎಂದು ಪ್ರೊ ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಈ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ 'ಅಂಬೇಡ್ಕರ್: ದಲಿತ ಧ್ವನಿ' ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ (ಸಂಸ್ಕೃತಿ: ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಪುಟ ೪೬೪, ೨೦೦೧). ಈ ಘಟನೆ ಶ್ರೀರಾಮ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೇ ನಡೆದಿತ್ತೆಂಬುದೂ, ಅದೂ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ನಾಯಕತ್ವದ ಹೋರಾಟವೇ ಆಗಿತ್ತೆಂಬುದೂ ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳು.

ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ಶ್ರೀರಾಮ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಜನ್ಮಭೂಮಿಯ ವಿವಾದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎದ್ದ ವಿವಾದ ತಾನೇ? ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಶ್ರೀರಾಮನ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಷ್ಕರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀರಾಮನ ಜನ್ಮದ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಗೇಲಿ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲು ನೋಟಕ್ಕೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ವಿರುದ್ಧದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಎಂದು ಬಾಬಿ ಮಸೀದಿ ಧ್ವಂಸ ಪ್ರಕರಣ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ನಿಧನದ ದಿನವನ್ನೇ ಆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ರವಾನಿಸುವ ಸಂದೇಶವು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ವಾದಿಗಳಿಗೂ ನೀಡಿದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಹೇಗೆ? ಆ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಮತವಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆ 'The Riddle of Rama and Krishna' ('ರಾಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣರ ಒಗಟು') ಎಂಬ ಲೇಖನದ ಕೆಳಗೆ (ಪುಟ-೩೨೩) ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಬರವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಭಾಷಣಗಳ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರ 'ಟಿಪ್ಪಣಿ' ಅದು ಎಂಬುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಭಾಷಣಗಳು ಕುರಿತ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಪುಟ(೧೯೮೭)ದ ೩೨೩-೩೪೨ ಪುಟಗಳನ್ನು ಆಸಕ್ತರು ನೋಡಬಹುದು.

ii. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿಗೆ ಸರಳ ಬಹುಮತವೂ ಇಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರೂ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಎಲಿಯನ್ಸ್ (ಎನ್‌ಡಿಎ) ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ನೇತೃತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೆ ಹೊರತು ಸಂವಿಧಾನ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆಗೂ, ಮರುರಚನೆಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬೇಕಾದರೂ ೨/೩ರ ಬಹುಮತ ಬೇಕೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಎನ್‌.ಡಿ.ಎ. ಸರ್ಕಾರ ಸಂವಿಧಾನ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸಿತು. ಆ ಸಮಿತಿ ನೀಡುವ ವರದಿ ೨/೩ ಬಹುಮತವಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಈಗಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇಕೆ? ಹಿಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಕೆ.ಆರ್. ನಾರಾಯಣನ್ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೇ ಆದರೂ ಅತಿ ಒತ್ತಡ ತಂದು ಸಂವಿಧಾನ ಮರುಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ ರಚನೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದದ್ದೇಕೆ?

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

(ಎನ್‌.ಡಿ.ಎ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಂವಿಧಾನದ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೂ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಭೆಯೊಂದು ೨೦೦೦ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು. 'ಸಂವಿಧಾನ ಉಳಿಸಿ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಂಗವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಭವನದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದಿನ ಗೋಷ್ಠಿ, ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲಾಗಿತ್ತು. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಎ.ಜೆ.ಸದಾಶಿವ, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಹಾಗೂ ಆಗ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೊ. ರವಿವರ್ಮಕುಮಾರ್, ಸಂವಿಧಾನ, ಪರಿಣಿತ ಕಾನೂನು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಡಾ. ಸಿ.ಕೆ.ಎನ್. ರಾಜ ಅವರುಗಳು ಮುಖ್ಯ ಭಾಷಣಕಾರರಾಗಿದ್ದ ಗೋಷ್ಠಿ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಮಾಜಿ ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯ ತುಳಸಿದಾಸ್ ದಾಸಪ್ಪ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಎಚ್‌.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ, ಮಾಜಿ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಸ್. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ, ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೆ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು

ಮುಖ್ಯ ಭಾಷಣಕಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ದಿನದ ಗೋಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದನ್ನೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.)

iii. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನಿರಂತರ ಉಪಟಳ, ಉಗ್ರಗಾಮಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ, ದುರಾಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಒಡ್ಡುವ ರಾಜಕೀಯ ತಂತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರೋಕ್ರಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಣುಬಾಂಬು ಸ್ಫೋಟ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತಿಲ್ಲ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ದುಸ್ಸಾಹಸ ಅತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಸ್ಫೋಟಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ದಿನ ಯಾವುದು? ಬುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ. 'ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ವೈಶಾಖ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಂದು, ಬುದ್ಧನಾದದ್ದೂ ವೈಶಾಖ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಂದು, ಪರಿನಿರ್ವಾಣ ಹೊಂದಿದ್ದೂ ವೈಶಾಖ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಂದೇ' (ನೋಡಿ: *ಜ್ಞಾನಗಂಗೋತ್ರಿ*, ಸಂಪುಟ-೧, ಮನುಕುಲದ ಕಥೆ, ೧೯೭೦). ಇದು ನಂಬಿಕೆಯೋ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯವೋ! ಅಂತೂ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ, ಎಂಬುದಂತೂ ನಿಜ. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನೇಕ ದಲಿತರೊಂದಿಗೆ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡಿದ್ದವರು. ತಾನು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ, ಮಾನವೀಯತೆಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಕಾರಣವಾಗಿರುವಂತೆ ಬುದ್ಧ ಬೋಧಿಸುವ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವವೂ ಸಮಾನತಾ ತತ್ವವೂ ಕಾರಣ ಎಂದೂ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಹೇಳಿದ್ದರು. ತಾನು ಹಿಂದೂವಾಗಿ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅವರು ಘೋಷಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನೂ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬುದ್ಧ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿದ್ದ ಮಹಾನ್ ಚೇತನವಾಗಿದ್ದನೆಂಬುದೂ 'ಈಗ (ಬಾಬರಿ) ಮಸೀದಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೌದ್ಧ ಮಂದಿರವಿತ್ತೆಂದು ಉತ್ಖನನಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ' ಎಂಬ ಮಾತೂ (ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ, 'ಶ್ರೀರಾಮ ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಪರೀಕ್ಷಣಂ' ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಪುಟ ೮, ಪು-೨೮೬) ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಕ್ರಾನ್ ಅಣುಬಾಂಬ್ ಸ್ಫೋಟವನ್ನು ಬುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ದಿನವೇ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು, ಮಹಾ ಮಾನವತಾವಾದಿಯೂ ಅಹಿಂಸಾವಾದಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ 'Buddha Smiles' - 'ಬುದ್ಧ ಮುಗುಳ್ಳುಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ವ್ಯಂಗ್ಯದ ದನಿಯಲ್ಲವೇ? ಅದು ಯಾವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ರವಾನಿಸುತ್ತದೆ?

ಎರಡು ಪ್ರಬಲ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಅದು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂಬುದು ಚಾಣಕ್ಯನ 'ಕೌಟಿಲ್ಯ ನೀತಿ'. ಈ ಕೌಟಿಲ್ಯನ ರಾಜನೀತಿಯಂತೆ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನೂ, ದಲಿತರನ್ನೂ ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಯಾದ್ದರಿಂದ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ನೇರ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೆ ದಲಿತರಿಗೆ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹಾಕದೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ದಲಿತಪರ ಚಿಂತಕರು, ಹೋರಾಟಗಾರರು ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

vi. ೧೯೯೭ರಲ್ಲಿ ಅರುಣ್ ಶೌರಿಯವರ *Worshipping False Gods* ('ಹುಸಿ ದೇವರುಗಳ ಪೂಜೆ') ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ (xii + ೬೬೩ ಪುಟಗಳ) ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕವೊಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದು ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತ ಗ್ರಂಥ. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರವೇ ಆ ಗ್ರಂಥದ ಮುಖಪುಟದ ಮೇಲಿದೆ. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರನ್ನು 'ಹುಸಿ ದೇವರು' ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಉದ್ದೇಶ. ಅದು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟದ ಚರಿತ್ರೆ ಯನ್ನು ವಿರೂಪಗೊಳಿಸಿ ಹಿಂದೂತ್ವವಾದಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಪ್ರಾಯಮಾನವಾಗುವಂತೆ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ದಯಾನಂದ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ, ಶ್ರೀ ಅರಬಿಂದೋ, ನಾರಾಯಣ ಗುರು, ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರ ಚಟರ್ಜಿ, ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕ್, ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿ, ಕಂಚಿಯ ಪರಮಾಚಾರ್ಯ ಮತ್ತಿತರರನ್ನೆಲ್ಲ ಜನರು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಬುದು ಅರುಣ್ ಶೌರಿಯವರ ಅಂಬೋಣ.

'ಅವರೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನಮ್ಮ ದೇವತೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನಗಳು - ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆಯೆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಮರಳಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಭೂತಕಾಲದ ಬಗ್ಗೆ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಶತಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲದ ಏಳು ಬೀಳುಗಳ ನಡುವೆಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಮುಕ್ತಾಪಲಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದರು' (ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಪು x. ಕೆಳಗೆರೆ ನಾನು ಹಾಕಿದ್ದು).

ಮೂಲದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೂಪ ಹೀಗಿದೆ:

[They reminded us of our heritage, they restored our faith in our traditions, our gods and goddesses, in our forms of worship, in a word in ourselves. They showed us that far from being ashamed of our past, our nation and country had gleaned and then inspite of the vicissitudes of centuries, preserved for the world the pearl of great price." (Introduction, page x)]

ಇಲ್ಲಿ 'ನಮ್ಮ' ಎಂದರೆ 'ಯಾರ?' ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಇಂಥವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟು ಡಾ.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅಂಥವರನ್ನು ದೈವೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಅರುಣ್ ಶೌರಿಯವರ ವ್ಯಥೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ:

'ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರನ್ನು ಆರಾಧ್ಯಮೂರ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಂಸತ್ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೊಡ್ಡದು. ಸಂಸತ್ ಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರವು ಆಳಳತೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಮರಣೋತ್ತರ 'ಭಾರತ ರತ್ನ' ಗೌರವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಜಾದಿನ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಅಂಚೆಚೀಟಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರತಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸುವಂಥ ನೀಲಿ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಅವರವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ, ಎಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಹುದು. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಹೋರಾಟಗಾರರು ಮತ್ತಿತರ ಗಣ್ಯರು ಗುಂಪುಗೂಡಿ ಜಮಾಯಿಸುವಂಥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನ, ಅವರು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿದ ದಿನ, ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ 'ಪರಿನಿರ್ವಾಣ'ದ ದಿನ ಎಂದು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾದಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಂಥ ಅವರ ನಿಧನದ ದಿನ -ಇಂಥ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ನಮಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟವರೆಂದು ಮೆರೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಭಾಷಣಗಳ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಹೊರತಂದಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ 'ಡ್ರಾಫ್ಟ್'ನ್ನು ಕೂಡ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಗಳೆಂದು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಳ ಜಾತಿಗಳವರನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಬರಿಗೈಯ ದರಿದ್ರರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ಶ್ರಮಿಸಿದವರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಜಯಕಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ' (ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಪುಟ x-xi).

[ಮೂಲದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೂಪ ಹೀಗಿದೆ:

"Indeed, no one is idolized these days the way he is. His statue is one of the largest in the Parliament complex. His portrait in the Central Hall of Parliament is larger than life. The Bharat Ratna has been conferred on him posthumously, a national holiday has been decreed in his honour. Postage stamps have been issued in his honour. Universities have been named after him. His statues - dressed in garish blue, holding a copy of the Constitution - have been put up in city after city: it is a fair guess that by now they far outnumber those of Gandhiji. Politicians, activists and other notables flock to these on several anniversaries of his- on the anniversary of his birth, on the anniversary of the day on which he converted to Buddhism, on the anniversary of his parinirvana, the term which must compulsorily be used now for his death. He is hailed as the one who gave us the Constitution we now have-the fourteen volumes of his speeches and writings which have been published in his honour officially by the Government of Maharashtra include the Draft Constitution among his writings. He is hailed as the one who strove to lift the lower castes, indeed the dispossessed in general..."

(Introduction, p.x -xi, Harper Collins Publishers India, Second Impression 1998)]

-ಹೀಗೆಂದು ಅರುಣ್‌ಶೌರಿಯವರು ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ('Introduction')ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲೆ ಉದ್ಧರಿಸಿದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಸಹನೆಯ ಮನೋಧರ್ಮ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

‘ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ’ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅರುಣ್ ಶೌರಿಯವರ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಮಾತುಗಳಿವು; ನೋಡಿ:

‘ಎಗ್ಗಿಲ್ಲದ ರಾಜಾರೋಷ್ ಜಾತಿ-ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ‘ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ’ ಎಂಬುದೊಂದು ಮುಸುಕು ಅಷ್ಟೇ. ‘ದಲಿತರು’ ಎಂಬುದು ಬೈಗುಳ, ಆಕ್ರಮಣ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬದಲಿ ಪದವಾಗಿದೆ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆ ಪದವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆಯೂ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಜನಸಂಪರ್ಕ ಇರುವವರು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಧುರೀಣರು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ‘ಹಿಂದುಳಿದವರು’, ‘ದಲಿತರು’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ ವಿಷದ ಬಗ್ಗೆ ಸೊಲ್ಲೆತ್ತುವುದಿಲ್ಲ’.

[ಮೂಲದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೂಪ ಹೀಗಿದೆ:

"Social Justice' today is nothing but a cover for out-and-out casteist politics. Similarly "Dalits" has become the pass word for, indeed in justification for abuse, for aggression. And such is the condition of our society, in particular of those who control public discourse and of our political leaders, that no one speaks about the poison which is being spread in the name of "back wards" and "Dalits: ಪುಟ ೬೩೮].

ಅರುಣ್ ಶೌರಿಯವರು ಈಗ ಭಾರತದ ಬಿಜೆಪಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾಗ ಅವರೂ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವರು. ‘ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ’ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂಥವರ ದೃಷ್ಟಿ ಇದು. ದಲಿತರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ, ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳವರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸಂವಿಧಾನ ಪ್ರಣೀತ ‘ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ’ ವಿತರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇಂಥ ದೃಷ್ಟಿ ಇರುವವರು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಎಂಥ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ, ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಾರು? ಈಗ ಬಿಜೆಪಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯದ ಎನ್.ಡಿ.ಎ. ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಇಂಥವರು ಇವರೊಬ್ಬರೇ ಅಲ್ಲ; ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ.

‘ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ’ ಮತ್ತು ‘ದಲಿತರಿಗೆ’ ಎಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ‘ಅತಿ ಜಾತಿ ರಾಜಕಾರಣ’ (ಕೆಪ್ಪಿಎಸ್ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್) ಆಗಿ ಅರುಣ್ ಶೌರಿಯವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೇಸರಿಕರಣ ಮೊದಲಾದವು ‘ಮತೀಯವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣ’ ವಾಗಿಯೋ, ‘ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣ’ವಾಗಿಯೋ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆ? ಬಿಜೆಪಿ ಉಸಿರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಂತಿರುವ, ನಿರ್ದೇಶಿಸುವಂತಿರುವ ಹಿಂದೂಮಹಾಸಭಾ, ಭಜರಂಗದಳ, ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಇತ್ಯಾದಿ, ಸಂಘ, ಸಂಘಟನೆಗಳ ರಾಜಕಾರಣವು ‘ಮತೀಯವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣ’ವಾಗಿಯೋ ‘ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣ’ವಾಗಿಯೋ ಅರುಣ್ ಶೌರಿಯವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆ? ಇಂಥ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು, ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ದಲಿತಪರ ಚಿಂತಕರು ಹೋರಾಟಗಾರರು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

೫

ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಡವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಬರಲಿ, ಆತುರ ಅವಸರ ಪಡಬೇಕಾದದ್ದೇನಿಲ್ಲ. ಸಮಾನತಾ ಸಮಾಜ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ Social Reform - ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆ -ಮೊದಲು ಆಗಲಿ. ಜಾತಿಯ ಮೇಲು ಕೀಳು ಎಂಬುದು ನಾಶವಾಗಲಿ. ಆಮೇಲೆಯೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರಲಿ. ಈಗಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದರೆ ದಲಿತ ಜನ ಸಮುದಾಯ ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಮೇಲು ಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳವರ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಯಾತನೆಪಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮತ್ತೆ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಗುಲಾಮರು, ಮೇಲ್ಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳವರೂ ಗುಲಾಮರು. ಆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಮಾನರು. ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಓಡಿಸಿದರೆ ಆಳುವವರು ಮೇಲ್ಜಾತಿ ವರ್ಗದವರೇ ಆಗುತ್ತಾರಲ್ಲವೇ? ಈ ಸೌಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವೇಕೆ ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು? ದಲಿತರ ಶೋಷಣೆ ಮುಂದುವರಿಯದಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಮೊದಲು ಬರಲಿ. ಆಮೇಲೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಎಂಬಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದುಂಟು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದಾಗಲೂ ದಲಿತರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ರಕ್ಷಣೆನೀಡುವ ಭರವಸೆ, ಅಶ್ವಾಸನೆ ಬಂದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಈ ವಾದ, ಈ ನಿಲುವು ಅರ್ಥ ಸರಿ, ಅರ್ಥ ಸರಿ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದಂತೆ ಇರುವುದು ನಿಜ. ನನಗಂತೂ ಹಾಗೆ ಕಂಡಿದ್ದುಂಟು.

ಒಂದನೆಯದಾಗಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯೇ ಈವರೆಗೂ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರೆ ದಲಿತರು ಈಗ ಪಡೆದಿರುವಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ? - ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಈ ವಾದ, ಈ ನಿಲುವು ವಾಸ್ತವವಾದಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಒತ್ತಡ ರಾಜಕೀಯದ ಅಂದರೆ - Pressure Politics ದ - ಭಾಗವಾಗಿಯೂ ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟದ ತಂತ್ರದ ಭಾಗವಾಗಿಯೂ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಹೋರಾಟ ಕಾಲದ ವರ್ತನೆ ನಿಲುವುಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂದರ್ಭವೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಆಗ ಹೇಳಿದ್ದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳವರೆಗೆ ಸರಿಯಾದದ್ದಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ನನ್ನಂಥವನಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ದಶಕ ಅಂದರೆ ೧೯೯೦ರ ದಶಕದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಮತೀಯವಾದಿಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಬೆಳೆಬೆಳೆದಂತೆ, ಅವರು ನವದೆಹಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಆ ಮಾತು ಎಂಥ ದೂರದರ್ಶಿತ್ವದ ಮಾತಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗತೊಡಗಿತು. ಮೇಲು ಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳವರಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಜಾತಿ-ಮತೀಯವಾದಿಗಳ ವರ್ತನೆ ಹೇಗಿದ್ದೀತೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಆಗ ಹೇಳಿದ್ದು ಈಗ ಹಿಂದೂವಾದದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜಾತಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನ ಮತ್ತು ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದು ರಾಜಕೀಯ ದಾರ್ಶನಿಕನ ಮಾತೇ ಆಗಿತ್ತಲ್ಲವೆ, ಎಂದು ಇಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಹಿಂದೂ ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿಯ, ಮೇಲು ಜಾತಿಯ ಯಜಮಾನಶಾಹಿ ಬಲದ ಬೆದರಿಕೆ ದಲಿತರಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರುವಂತಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳವರೂ ಜಾತಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ 'ವೋಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್' ಬಲ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತೀವ್ರ, ಅಪಾಯಕಾರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ, 'ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಶಯಕ್ಕೆ, ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳ ಬಲ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರಿಗೆ ಅಪಾಯವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದು ಅರ್ಥ ಸತ್ಯವೇ ಹೊರತು ಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಶಕ್ತಿ, ಸಂಘಟನೆಗಳ ಬಲ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರಿಗಿಂತ ದಲಿತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರೆಂದರೂ ಅವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದೇನೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲ. ದಲಿತರು ಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚೇ ಇದ್ದರೂ ದಲಿತರಿಗಿಲ್ಲದ ಬೇರೆ ಅಂಶವೊಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಭ್ರಾತೃತ್ವ - Muslim Brotherhood - ಇಡೀ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜಗತ್ತಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಉಳ್ಳದ್ದು. ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದರೆ ದೇಶದ ಹೊರಗಿನ ದನಿಯೂ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮೀಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದರೆ ಆಗಲೂ ದೇಶದ ಹೊರಗಿನ ದನಿಗಳು ಕೂಡ ಆದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಖಂಡಿಸಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತವೆ. ದಲಿತರಿಗೆ ಆಗುವ ಅನ್ಯಾಯ ಖಂಡಿಸಲು ದೇಶದ ಒಳಗಿನ ದನಿ ಮಾತ್ರ ಮುಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಲಿತರ ದನಿ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಠೆ ಇರುವವರ, ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾನತಾ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಠೆ ಇರುವವರ ದನಿ ಇರುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಒಸಾಮಾ ಬಿನ್ ಲಾಡೆನ್‌ನಂಥ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಗ್ರವಾದಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಮೆರಿಕ ಆಫ್‌ಫಾನಿಸ್ತಾನದ ಮೇಲೆ ಸೈನಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜಗತ್ತಿನ ಆಫ್‌ಫಾನಿಸ್ತಾನದ ಪರ ಬೆಂಬಲದ, ಅಮೆರಿಕದ ವಿರುದ್ಧ ಖಂಡನೆಯ ದನಿಗಳು ಎದ್ದವು. ಭಾರತದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಗುರು ನವದೆಹಲಿಯ ಜುಮ್ಮಾ ಮಸೀದಿಯ ಅಬ್ದುಲ್ ಬುಖಾರಿಯಾ ಕೂಡ ಆಫ್‌ಫಾನಿಸ್ತಾನದ ಪರ, ಅದೊಂದು ಅಮೆರಿಕ ವಿರುದ್ಧದ 'ಜೆಹಾದ್' -ಧರ್ಮಯುದ್ಧ - ಎಂದು ಬೆಂಬಲದ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದರು. ಶಬಾನಾ ಆಜ್ಮಿಯಂಥ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಧೋರಣೆಯ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆ, ಸಂಸದೆ, ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆ ಅವರ ನಿಲುವನ್ನು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಬುಖಾರಿಯಾ 'ಕುಣಿಯುವ ಹೆಣ್ಣು' ಎಂದು ಕೀಳುಮಾತು ಹೇಳಿ ಆಜ್ಮಿಯವರನ್ನು ಖಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದರು.

ಮತಧರ್ಮೀಯ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳು ಹಿಂದೂಗಳಿರಲಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಿರಲಿ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರಿರಲಿ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಧರ್ಮದವರೇ ಇರಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನ ರಚನೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಒಂದೇ ಬಗೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ರೀತಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ, ಬಲ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಮನಸ್ಸುಗಳಿರುವವರು ಎಂದೂ 'ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್', 'ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ರಚನೆಗೆ ಪೋಷಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ, ಆದರೆ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವ ಜನರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಜೊತೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿತವಾಗಿರುವ 'ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್, ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ರಚನೆಯ ಆಶಯ, ಆದರ್ಶದತ್ತ ದಲಿತರು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಸಾಗುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಈಗಿನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ, ಮತ ಧರ್ಮಗಳವರಲ್ಲಿಯೂ 'ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ಮನೋಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಠೆ ಇರುವವರು. ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವಿರುವವರು ಇದ್ದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಮಾಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬಹುದು ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರೊಡನೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ದಲಿತರು ಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ದಲಿತರ ಪರವಾಗಿ ದೇಶದ ಹೊರಗಿನ ಯಾವ ದಿನಿಯೂ ಹೊರಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಂತೂ ಕಟು ಸತ್ಯ. ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಸಾಹಿತಿ ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಅವರು ಕಪ್ಪು ಜನಾಂಗದ ವರ್ಣಭೇದ ನೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಭಾರತದ ದಲಿತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ವಿಶ್ಲಸಂಸ್ಥೆ ಅಂದರೆ ಯು.ಎನ್.ಓ. ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಕರೆಕೊಟ್ಟರು. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರಿಗೂ ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮನವಿಪತ್ರ ಕಳಿಸಿದ್ದರೆಂದು ನೆನಪು. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ದಿನಿ ಕೇಳಿಸುವಂತಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಹಿಂದಿನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

೭

ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಸಂಘಟನೆಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ೨೦೦೦ದ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಹಿಂದೂ ಮತೀಯವಾದಿ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಪುಸ್ತಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದರು. ಅಂಥ ಪುಸ್ತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಗೋಮಾತೆ' ರಕ್ಷಣೆಯ ಮತ್ತು ಗೋಪಾವಿತ್ರದ ಪ್ರಚಾರವೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಇದು ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಷೇಧವಿಲ್ಲದ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನೀಡಿದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವ ದಲಿತ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗದ ಜನಸಮೂಹಕ್ಕೂ ನೀಡುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಮತೀಯವಾದಿಗಳೇ ಬಹುಮತ ಪಡೆದು ಆಳುವವರಾದರೆ ದಲಿತರೂ ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಈಗ ರಾಜಕೀಯ ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತ ಇರುವ ಮತೀಯವಾದಿಗಳು ದಲಿತರ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆಯೂ ನಿಷೇಧ ಫರ್ಮಾನು ಹೊರಡಿಸುವರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಇದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಗೋಮಾತೆ ಪವಿತ್ರ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ; ದಲಿತ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ, ಕನಿಷ್ಠ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಎಷ್ಟೋ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು, ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಮತೀಯವಾದಿಗಳು ಗೋ ಪವಿತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬಾಯಲ್ಲಿಯೇ ದಲಿತ ಕನಿಷ್ಠ, ಕೀಳು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಲಾರರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನು? ಸಂವಿಧಾನದ ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆ ಇರುವುದರಿಂದ ದಲಿತರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರೂ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾರರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನಿದೆ? ಗೋರಕ್ಷಣೆಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ರಕ್ಷಣೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ನಂಬಿಕೆ. ಅವರು ಹಂಚಿದ ಗೋರಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತ ಪುಸ್ತಿಕೆಯ ತಲೆಬರಹವೂ ಗೋರಕ್ಷಣೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ರಕ್ಷಣೆ ಎಂದೇ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದ ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಅವರು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಭೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ, ಈವರೆಗೆ ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನದೇ ಇರುವ ಅವರು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದನದ ಮಾಂಸ ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು. ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಅವರ ಆ ಹೇಳಿಕೆ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಹಿಂದೂಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಹಠಾಡದಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ದನದ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದ ಐದು ಜನ ದಲಿತರನ್ನು ಕೊಂದು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಾಗಿ ಎತ್ತಿದ ಸಾಂಕೇತಿಕ ದಿನಿ ಎಂದು ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಆರ್.ಎಸ್. ಶರ್ಮಾ (ರಾಮ ಶರಣ ಶರ್ಮಾ) ಭಾರತದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಆಧುನಿಕ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು. ೧೧ನೆಯ ತರಗತಿಗಾಗಿ Ancient India - 'ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತ' - ಎಂಬ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಶರ್ಮಾ ಅವರಿಂದ ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ. ಬರೆಸಿ ೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ

ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ವೇದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಶರ್ಮಾ ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ (ಪುಟ ೩೭, ೭೦). ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇರುವ ಭಾಗವನ್ನು ಪಠ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ.ಯ ನಿರ್ದೇಶಕರೇ ಸಿ.ಬಿ.ಎಸ್.ಇ. ಅಂದರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಎಜುಕೇಷನ್‌ಗೆ ಆದೇಶ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆರ್.ಎಸ್. ಶರ್ಮಾ ಅವರು,

‘ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ.ಯಿಂದ ಇದು ನಿರೀಕ್ಷಿತವೇ. ಹಿಂದೂ ದೇವರುಗಳ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಧಿಕೃತತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂಥದೇನಿದ್ದರೂ ಈ ಸಂಘಟನೆ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಚರಿತ್ರೆಯು ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು, ಅಂಥ ಶ್ರದ್ಧೆ(?) ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲ, ಎಂಬುದು ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ದುರ್ದೈವ’.

[ಮೂಲದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೂಪ ಹೀಗಿದೆ:

".....it is not unexpected from N.C.E.R.T. - an organisation whose general policy is that any thing which questions the historical authenticity of Hindu gods and Hindu values will not be tolerated. Unfortunately it does not know that history is about facts, not superstitions [?] and beliefs"]

—ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ‘ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ್ ಟೈಮ್ಸ್’ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಸಕೀನಾ ಯುಸುಫ್ ಖಾನ್ ಮತ್ತು ಸುಜಾತದತ್ತ ಸಚ್‌ದೇವಾ ಅವರ ‘Has the ‘Talibanisation’ of education begun?’ ‘ಶಿಕ್ಷಣದ ‘ತಾಲಿಬಾನೀಕರಣ’ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆ?’ ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

‘Pundits, Mullahs will decide what is history’ (‘ಪಂಡಿತರು, ಮುಲ್ಲಾಗಳು ಇತಿಹಾಸ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ’) ಎಂಬ, ಶಾಹಿದ್ ಫರೀದಿ ಅವರ ಲೇಖನ ‘ದಿ ಎಷಿಯನ್ ಎಜ್’ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೪, ೨೦೦೧ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. "The communalists who are in power at the centre want to present all subjects in a communal colour, but they consider history to be the most effective vehicle of their indoctrination (ಪುಟ: ೨).

‘ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಮುವಾದಿಗಳು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೋಮು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಡಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಅವರ ತತ್ವಾಂಧತೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇತಿಹಾಸವು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ವಾಹಕವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ’

—ಎಂದು ಶರ್ಮಾ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಆ ಲೇಖನದಲ್ಲಿದೆ.

‘Talibanising our Education’ (‘ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವನ್ನು ತಾಲಿಬಾನೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು’) ಎಂಬ ಲೇಖನವೊಂದು ಹೊಸ ದೆಹಲಿಯ ‘ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ್ ಟೈಮ್ಸ್’ ಪತ್ರಿಕೆಯ ನವೆಂಬರ್ ೨೫, ೨೦೦೧ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಲೇಖಕರು ಅದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿಗಾರ ವೀರ್ ಸಾಂಗ್ವಿಯವರು. ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಾದ ರೋಮೀಲಾ ಥಾಪರ್, ಸತೀಶ್ ಚಂದ್ರ, ರಾಮ ಶರಣ ಶರ್ಮ (ಆರ್.ಎಸ್. ಶರ್ಮ) ಅವರಿಂದ ಬರೆಸಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸಿ.ಬಿ.ಎಸ್.ಇ. ನಿಂದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೩, ೨೦೦೧ರಂದು ಬಂದ ಆದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವರ ಇದೆ.

ವೀರ್ ಸಾಂಗ್ವಿಯವರ ಲೇಖನದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ:

".... On October 23, the CBSE wrote to schools asking them to delete sections from several history text-books which had been prescribed for over two decades. These books are authored by such well-known historians as Romila Thapar and Satish Chandra. So it is hard to see what CBSE finds objectionable after 20 years".

....."Thapar's book is fine but the CBSE wants 50 words which suggest that Vedic Aryans ate beef to be deleted. A similar deletion is required in another book by Ram Sharan Sharma. Other deletions relate to the difficulties in locating the historical Ram and Krishna, the existence of the 23 Jain Tirthankaras who preceded Mahavir and the exploitation of the lower castes under the caste system". (ಪುಟ. ೧೧, ಕೆಳಗೆರೆ ನಾನು ಹಾಕಿದ್ದು)

ಲೇಖನದ ಕೊನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ "My fear is that if we don't act now and stop them from telling lies to our kids, it will be too late. We may not Talibanise our education but we will certainly Pakistanise it." ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ವೀರ್ ಸಾಂಗ್ವಿಯವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ವೇದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರು ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕೆಳ ಜಾತಿಗಳವರ ಶೋಷಣೆ ಆಯಿತು - ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇರುವ ಬರವಣಿಗೆಯ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ, ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ವರ್ಧಮಾನನಿಗಿಂತ ಮೊದಲಿನ ೨೩ ತೀರ್ಥಂಕರರು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೇದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರು ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದೂ, ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕೆಳಜಾತಿಗಳವರ ಶೋಷಣೆ ಆಯಿತೆಂಬುದೂ ಕೂಡ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹುನ್ನಾರ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. 'ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವೀಗ ತಡೆಯಲು ಮುಂದಾಗದಿದ್ದರೆ ಕಾಲ ಮೀರಿಹೋದೀತು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ತಾಲಿಬಾನೀಕರಿಸದೆ ಇರಬಹುದು; ಅದನ್ನು ಪಾಕಿಸ್ತಾನೀಕರಿಸುವುದು ಖಂಡಿತ' ಎಂಬಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಬರಲಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿರುವ ಭಯವನ್ನು ಕೂಡ ವೀರಸಾಂಗ್ವಿಯವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿ ಡಾ. ಮುರಳಿ ಮನೋಹರ ಜೋಷಿಯವರು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ:

"People from all over the country had asked me to remove portions from history books that talk about prevalence of beef-eating among Vedic Aryans. So I removed it, and it will never be taught in future."

['ವೇದಕಾಲದ ಆರ್ಯರು ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಮಾತನ್ನು ಚರಿತ್ರೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯ ಜನರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದೆ. ಮುಂದೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ']

"From now on, history books will be introduced in schools only after they are cleared by religious heads of various communities".

['ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೋಮುಗಳ ಧರ್ಮ ಗುರುಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದ ಮೇಲೆಯೇ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು']

ಡಾ. ಮುರಳಿ ಮನೋಹರ ಜೋಷಿಯವರ ಈ ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ದಿನಾಂಕ ೪-೧೨-೨೦೦೨ರಂದು 'ದಿ ಎಷಿಯನ್ ಎಜ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'Pandits, Mullahs will decide what is history' 'ಪಂಡಿತರು, ಮುಲ್ಲಾಗಳು ಇತಿಹಾಸ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ' ಎಂಬ ಶಾಹಿದ್ ಫರೀದಿ ಅವರ ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಯಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸ ತಿರುಚುವ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಕ್ರಮವೆಂದು ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಆರ್.ಎಸ್. ಶರ್ಮ ಅವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಖ್ಯಾತ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಾದ ಅರ್ಜುನ್‌ದೇವ್, ರೋಮಿಲಾ ಥಾಪರ್, ಬಿಪಿನ್ ಚಂದ್ರ ಎಲ್ಲರೂ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಪಿನ್ ಚಂದ್ರ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಸಿಇಆರ್‌ಟಿಯ ಈ ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ 'ಐಡಿಯಾಲಜಿ'ಯೇ ಮೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದೂ, ಇದು ಎಳೆಯ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುವ ಕುಟಿಲ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ?

ಭವಭೂತಿಯ ಉತ್ತರ ರಾಮಚರಿತ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ವಸಿಷ್ಠ ಋಷಿ ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬ ಮಾತು ಆಶ್ರಮದ ವಟುಗಳಿಬ್ಬರ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಉತ್ತರ ರಾಮಚರಿತು ಶ್ರೀರಾಮನ ಚರಿತೆಗೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾಟಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಎಳನೆಯ ಶತಮಾನದವನಾದ ಭವಭೂತಿಯ ಉತ್ತರ ರಾಮ ಚರಿತದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಂಕದಿಂದ ಇಬ್ಬರು ತಾಪಸ ವಟುಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ:

ಸೌಧಾತಕಿ : ಏಕೆಂದರೆ ಆತ(ವಸಿಷ್ಠ) ಬಂದದ್ದೇ ತಡ, ಆ ಬಡ ಪ್ರಾಣಿ ಕಪಿಲೆ ಕರುವನ್ನು ತೀರಿಸಿಬಿಟ್ಟನು.

ದಾಂಡಾಯನ : ಮಾಂಸ ಸಮೇತವಾದ ಮಧುಪರ್ಕವನ್ನು ಕೂಡಬೇಕೆಂಬ ವೇದವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ, ಗೃಹಸ್ಥರು ಅಭ್ಯಾಗತನಾಗಿ ಬಂದ ಶ್ರೋತ್ರೀಯನಿಗೆ ಕರುವನ್ನೋ, ದೊಡ್ಡ ಎತ್ತನ್ನೋ, ಇಲ್ಲವೆ ದೊಡ್ಡ ಆಡನ್ನೋ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಧರ್ಮವೆಂದು ಧರ್ಮಸೂತ್ರಕಾರರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ...

ಸೌಧಾತಕೆ : ವಸಿಷ್ಠ ಮುನಿಗಳು ಬಂದ ಒಡನೆಯೆ ಕರುವನ್ನು ಕೊಯ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತೇ ಆಗಮಿಸಿದ ರಾಜರ್ಷಿ ಜನಕನಿಗೆ, ಗುರುಗಳಾದ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿ, ಮೊಸರು, ಜೇನುಗಳ ಮಧುಪರ್ಕವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತರು. ಕರುವನ್ನು ಹಾಗೆಯೆ ಬಿಟ್ಟರು.

ದಾಂಡಾಯನ : ಮಾಂಸ ಭೋಜನವನ್ನು ಬಿಡದವರಿಗೆ ಋಷಿಜನರು ವಿಧಿಸಿರುವುದು ಹೀಗೆ. ಪೂಜ್ಯನಾದ ಜನಕನಾದರೋ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟವನು.

(**ಕನ್ನಡ ಭವಭೂತಿ ಮಹಾಸಂಪುಟ - ಎಸ್.ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ, ಕನ್ನಡ ಉತ್ತರ ರಾಮಚರಿತೆ ಪುಟ: ೩೦೯-೩೧೦; ೧೯೯೨. ಕೆಳಗೆರೆ ನಾನು ಹಾಕಿದ್ದು).**

[ಟಿಪ್ಪಣಿ : ಆ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಜರ್ಷಿ ಜನಕ ಕೂಡ ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವವನು. ಆದರೆ ಮಗಳಾದ ಸೀತೆಗೆ ಒದಗಿದ ದುರ್ದೈವವನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೆ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ರಾಜರ್ಷಿ ಜನಕ ಬಿಟ್ಟವನಾದ್ದರಿಂದ ಆತನಿಗೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟ ಕರುವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರು, ಎಂದು ಮುಂದಿನ ವಿವರ ಇದೆ. ವಸಿಷ್ಠ ಋಷಿ ಶ್ರೀರಾಮನ ಸೂರ್ಯವಂಶದವರ ರಾಜಗುರು; ರಾಜ ಪುರೋಹಿತ. ಈ ಅಂಶ ಗಮನಿಸಬೇಕು.]

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಭವಭೂತಿಯ ಉತ್ತರರಾಮ ಚರಿತೆಯನ್ನೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವಂತಿಲ್ಲವೇ? ಅಥವಾ ದನದಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇರುವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಬಿಜೆಪಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದ ಸರ್ಕಾರ ಫರಮಾನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆಯೆ?

೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಆಲ್-ಬರೂನಿ ಭಾರತೀಯರ ಗೋಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ: 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಗೋಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗೋಮಾಂಸವು ಗಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಶೈತ್ಯದ್ದಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿ ಮಾಂದ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವೀಳ್ಯದೆಲೆ ಮತ್ತು ಅಡಕೆಯನ್ನು ಅವರು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು' ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಹಿಂದುಗಳು ಹೇಳಿದರೆಂದು ಆಲ್-ಬರೂನಿ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಕೆ.ಟಿ. ಅಚಯಾ ಎಂಬವರು ೧೯೯೪ರಲ್ಲಿ ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ *Indian Food-A Historical Companion* ('ಭಾರತದ ಆಹಾರ: ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಗಾತಿ') ಎಂಬ ಅವರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ:

"Other Hindus told me that the Brahmins used to suffer from the eating of cow's meat... as it is essentially thick and cold... the power of digestion is so weak that they must strengthen it by eating the leaves of the betel after dinner, and by chewing the betel nut" [E.C. Sachava (Ed.). Alberuni's India, Kegan Paul, Trench, Trubner and Co., Ltd., London, 1910, Col-2 P. 151]

೨

ದಲಿತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯವಾದ Socialist Secular Democratic Republic - ಸಮಾಜವಾದಿ ಜಾತಿ-ಮತ-ಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಗಣರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡುವುದು ತೀರಾ ಅಗತ್ಯ. ಭಾರತವು ಮತಧರ್ಮವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಬೇರೆಲ್ಲ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ವರ್ಗಗಳವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಧಕ್ಕೆ ಆಗುವುದು ದಲಿತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಮತಧರ್ಮವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗುವುದೆಂದರೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಹಿಂದೂಧರ್ಮೀಯರ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಹಿಂದೂ ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿ ರಾಜಕಾರಣ, ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿಗಳು ಮತಧರ್ಮದ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ನೆಲೆಯನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ದಲಿತರ ಸ್ಥಾನ ಎಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ದಲಿತರು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

‘ಸೆಕ್ಯುಲರ್’ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷವೆಂದೂ, ಜಾತ್ಯತೀತ ಎಂದೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿತ್ತಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಮತೀಯವಾದಿಗಳು ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಎಂದರೆ ‘ಸರ್ವಧರ್ಮಸಮಭಾವ’ ಎಂದು ಅನುವಾದಿಸಿ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಅಟಲ್ ಬಿಹಾರಿ ವಾಜಪೇಯಿ ಅವರೂ ಕೂಡ ಹಾಗೇ ಹೇಳುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಮಾತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿರುವ ಮತಧರ್ಮದವರ ಯಜಮಾನಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವ, ನಿರಂತರಗೊಳಿಸುವ ಹುನ್ನಾರ ಇದರಲ್ಲಿರುವುದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ, ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳ ಎಂಟನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ (೧೯೯೦) ‘ಪಾಕಿಸ್ತಾನ: ಹಿಂದೂ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಟು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ’ (‘ಪಾಕಿಸ್ತಾನ: ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಪರ್ಯಾಯ’) ಎಂಬ ಬರಹ ಇದೆ. ಆ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು, ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾದ ನೇತಾರರಾಗಿದ್ದ ವಿ.ಡಿ. ಸಾವರ್ಕರ್ ಅವರು ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಯಾರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ಅವರ ಹಿಂದೂ ಕುರಿತ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ, ಹಿಂದೂತ್ವವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣದ ಈ ಹುನ್ನಾರವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಯೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ (ಪುಟ. ೧೪೨).

ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ದೇಶ ಅಥವಾ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಂದರೆ ಆ ದೇಶ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ಜಾತಿಮತಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ; ಯಾವ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮವೂ ತನ್ನದೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥದಲ್ಲ ‘Government has no religion’- ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತಧರ್ಮವಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಜಾತಿ-ಮತ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದಿದ್ದರೆ ಅದು ಅವರ ಖಾಸಗಿ ನಂಬಿಕೆ, ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಹಾರದ ಭಾಗ ಅಷ್ಟೆ. ಅದು ಇತರ ಪೌರರ, ಇತರ ಜನತೆಯ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆತರದಂತೆ ನಡೆಯಬಹುದಾದ ವ್ಯವಹಾರ. ಅಂದರೆ ಈ ಖಾಸಗಿ ನಂಬಿಕೆ, ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದೂ ಸಕಾರಣ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವಂಥದು. ಜನ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಹಾಗೆಂದು ಅವರವರ ನಂಬಿಕೆ ನಿಷ್ಠೆಯ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮಗಳು ದೇಶದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವಲ್ಲ. ಇದು ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇರುವ, ಇರಬೇಕಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಅರ್ಥವಿವರಣೆ. ಆದರೆ ‘ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮಭಾವ’ ಎಂದು ಅರ್ಥವಿವರಣೆ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಮತಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೆಂಬುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದದ್ದು.

ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಮತಧರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಭಾವ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂದಾಗ ಅದು ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ, ಪೋಷಣೆಮಾಡುವ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷತೆಯ ಮಾತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಿರುವ ಮತಧರ್ಮ ಎಂದೆಂದೂ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದು, ತನ್ನ ಯಜಮಾನಿಕೆಯನ್ನು ಮೆರೆಸಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಉಳಿಯುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಮತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಾಗುವುದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅಘೋಷಿತ ಗೌಣಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಂದರೆ ಅಸಮಾನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಬಾಳುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ‘ಸೆಕ್ಯುಲರ್’ ಎಂಬ ಪದದ ಜೊತೆಗೇ ಇರುವ ‘ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್’ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮ ಕೂಡ ನಿಷ್ಠಿಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತಧರ್ಮಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವು ಎಂದಾದಲ್ಲಿ ಮತಧರ್ಮಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವ್ಯವಹಾರ, ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟು ಎಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಂದಾದಲ್ಲಿ ಇತರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ವಿವರದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

೮

ಈ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದದ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಳ್ಳನ್ನು ಮುಳ್ಳಿನಿಂದಲೇ ತೆಗೆಯುವ ತಂತ್ರವೇ ಯುಕ್ತವಾದದ್ದು ಎಂಬಂಥ ವಾದವೊಂದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಭಸದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲಿದೆ. ಈ ದನಿ, ದೃಷ್ಟಿ ದಿನೇದಿನೇ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಕೂಡ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಮಾಜ

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸುವಂಥ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಭಾಗವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದೂ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

i. ೨೦೦೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ/ಲಿಂಗಾಯತರು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮತಧರ್ಮದ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವನ್ನೇ ನಡೆಸಿದರು. ಅನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈಗಲೂ ವೀರಶೈವ/ಲಿಂಗಾಯತ ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಇತರ ಗುಂಪು ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ, ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು, ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕೂಗು, ಕರೆ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರು ಕಳೆದ ದಶಕದಿಂದ, ರಭಸದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಸಂಘ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮನೋಧರ್ಮ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ತತ್ತರಿಸಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವುದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂಬಂತಾದೀತೆಂಬ ಆತಂಕದಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾನದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಸುಮಾರು ೧/೮ನೆಯ ಭಾಗದಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವೂ ಒಂದು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಭಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್., ಭಜರಂಗದಳ, ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾ ಮುಂತಾದ ಹಿಂದೂ ಮತೀಯವಾದಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಧುರೀಣರು, ಶಿವಸೇನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಬಾಳತಾಕರೆ ಇಂಥವರೆಲ್ಲ ಆಗಾಗ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಭಯಜನಕವಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ಬಾಬರಿ ಮಸೀದಿ ಧ್ವಂಸ ಆದ ಮೇಲಿನ ಕಾಲದ ಕೋಮು ಗಲಭೆಗಳು, ಭಜರಂಗದಳದ ಬಂದೂಕು ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳು, ತ್ರಿಶೂಲ ದೀಕ್ಷೆಗಳು ಈ ಭಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರಿಗೂ ಅವರ ಚರ್ಚುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಾಗ ಆಗುತ್ತಿರುವ ದಾಳಿಗಳು ಭಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿವೆ. ಭವಿಷ್ಯದ ಕ್ಷೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳ, ಆತಂಕ ಉಂಟುಮಾಡಿವೆ.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವಾಗ ವೀರಶೈವ/ಲಿಂಗಾಯತರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರತರವಾದ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇಕೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದೇಕೆ?

ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ವೀರಶೈವರ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಲಿಂಗಾಯತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯೇ. ಅವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರೇ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಲ್ಲ. ವೀರಶೈವ/ಲಿಂಗಾಯತ ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳವರೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಬಲು ಬಲಾಢ್ಯ ಜಾತಿ/ಧರ್ಮದವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿರುದ್ಧದ ಕೋಮುಗಲಭೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳಿಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಮತಧರ್ಮ ವಿರೋಧಿ ಭಾವನೆ ಇದ್ದಂತೆ ವೀರಶೈವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂಥ ವಿರೋಧಿ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವೀರಶೈವ/ಲಿಂಗಾಯತ ಧುರೀಣರು, ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳು, ಆ ಜಾತಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರು. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರಂತೂ ವೀರಶೈವ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರುವ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವೆಂದೇ ವೀರಶೈವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮತಧರ್ಮ ಮನ್ನಣೆಗಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ (ನೋಡಿ: ಆಂದೋಲನ ೬-೧೨-೨೦೦೦). ಡಾ.ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿಯಂಥವರು, ತುಮಕೂರಿನ ಹಿರೇಮಠದ ಮಠಾಧಿಪತಿ ಡಾ. ಶಿವಾನಂದಶಿವಾಚಾರ್ಯರಂಥವರು ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ದನಿಗೂಡಿಸಿ ಏರುದನಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂತ್ವದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ವೀರಶೈವರು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದೇ ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಜಾತ್ಯತೀತವಾದ ಮಾನವಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ ಗುರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಅಂದರೆ ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಕ್ಕೆ, ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲದಂಥ, ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವೀರಶೈವ/ಲಿಂಗಾಯತ ಜಾತಿ:ಮತಧರ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಜನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ದಲಿತರಿದ್ದಾರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಜನ ಇಂದಿಗೂ ಇದ್ದಾರೆ. ೫-೫-೨೦೦೦ದಂದು 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ'ಯ ವಾಚಕರವಾಣಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 'ನಯನಜರ ಬೇಡಿಕೆ' ಎಂಬ ತಲೆಬರಹದಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ನಾಗಭೂಷಣಯ್ಯ ಮತ್ತಿತರ ಮೂವತ್ತೈದು ಜನ ರುಜುಮಾಡಿದ ಪತ್ರವೊಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಇದೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟದ ಭಾಗವಾಗಿ ಸೇರಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಜನರನ್ನು, ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೋ, ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೋ ಈ ದಲಿತ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು, ದಲಿತರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಉಳಿದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳವರಿಂದಲೂ ತಪ್ಪಿಸಿ ವೀರಶೈವ/ಲಿಂಗಾಯತ ಜಾತಿಗೇ, ಮತಧರ್ಮಕ್ಕೇ ಅವರು ಮೀಸಲಾತಿಗಿರುವಂತೆ

ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹುನ್ನಾರ ಇದೆ. ಈ ಆಶಯವನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗದ 'ಬಹುಮತ' ಸಂಘಟನೆ ಹೊರಡಿಸುವ 'ಬಹುಮತ' ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ೨೦೦೦ದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಸಂಚಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರಹದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವರ ಜನಗಣತಿ ಹೋರಾಟದ ಅಬ್ಬರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬಯಲು ಮಾಡಿತ್ತು. ದಲಿತರು ಇಂಥ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ii. ಒಕ್ಕಲಿಗ ಪುರೋಹಿತತಾಹಿಯೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಜಾತಿಯ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ವೀರಶೈವರಂತೆ, ಮೇಲೆ ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಬ್ಬರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಿಚುಂಚನಗಿರಿ ಮಠಾಧಿಪತಿ ಬಾಲಗಂಗಾಧರನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್ ಎಂಬ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸ ಬರೆಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗ ಜನಾಂಗದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವವರೆಂದು ನಲ್ವತ್ತು ಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಆ ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ ಜಾತಿಯವರನ್ನೂ ಆ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಜನಾಂಗದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತರು ನಾನು, ಆ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲು, ನನ್ನ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿಬ್ಬರನ್ನು ಮುಖ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದು ಅವರು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದನಾಗಿದ್ದ ನನ್ನ ತಂದೆಯ (ಸೂರ್ವೆಯ ಹಮ್ಮಣ್ಣ ರಾಕ ನಾಯಕ) ಮತ್ತು ಕವಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ಅಂಕೋಲೆಯ ಸ.ಪ. ಗಾಂವಕರರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜೀವನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿದ ಮೇಲೆ, ಸಂಪಾದಕರೂ ಸ್ವತಃ ಬರೆದ ಮೇಲೆ-ಒಟ್ಟು ಒಂಬತ್ತು ಪತ್ರಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ - ಈ ಜಾತಿವಾದಿ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ನಾನು ಒಂದು ಬಹಿರಂಗ ಪತ್ರವನ್ನು ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತರಿಗೆ ಬರೆದು ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೆ (ಬಿ.ವಿ. ವೈಕುಂಠರಾಜು ಅವರ 'ವಾರಪತ್ರಿಕೆ'ಯ ಏಪ್ರಿಲ್ ೫ -೧೧, ೧೯೯೮ರ ಸಂಚಿಕೆ, ಪುಟ ೭ ರಿಂದ ೧೦ರಲ್ಲಿ 'ಆದಿ ಚುಂಚನಗಿರಿ ಮಠದ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಪುಟ - ಶಕ್ತಿ ರಾಜಕೀಯದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ' ಎಂಬ ತಲೆಬರಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು). ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಮಠವೆಂಬುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ೪೦ ಜಾತಿಗಳು ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡುವುದಾದರೆ ಆಗ ವೀರಶೈವ-ಲಿಂಗಾಯತರನ್ನೂ ದಲಿತರನ್ನೂ ಮೀರಿಸುವಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯಾಬಲ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಜನಾಂಗದ್ದಾದೀತೆಂಬ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ!

ಜಾತೀಯವಾದಿ ಪುರೋಹಿತತಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಪ್ರವರ್ಧಮಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕುರುಬರೇ ಆದಿಯಾದ ದೊಡ್ಡ ಚಿಕ್ಕ ಜಾತಿಗಳವರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳವರೂ ಮಠ, ಮಠಾಧಿಪತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪುರೋಹಿತತಾಹಿ ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಬಾಹುಗಳನ್ನು ಬಾಚಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಘೋಷಿತ ಸಮಾಜವಾದಿ ಜಾತಿಮತದರ್ಶನ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಆಶಯ, ಆದರ್ಶವನ್ನು ಭಗ್ನಗೊಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

iii. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅಂದರೆ ೨೦೦೦ದ ಇಸವಿಯಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕೇಂದ್ರಿತ 'ಬಹುಮತ ಸಂಘಟನೆ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಸಂಘಟನೆಯೊಂದು ಇದೆ. ಅದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ, ದಲಿತೇತರ ಸಂಘಟನೆ. ಆ ಸಂಘಟನೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ವಿಚಾರ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ 'ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸವಾಲುಗಳು' ಕುರಿತು ನಾನೂ ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೆ. 'ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸವಾಲುಗಳು' ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಬದಲು 'ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸವಾಲುಗಳು' ಎಂದು ನನಗೆ ವಿಷಯದ ತಲೆಬರಹವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದವರು ಹೇಗೂ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆಂದುಕೊಂಡು ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ, ದಲಿತೇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳ ಸಂಘಟನೆ, ಎಂದು ನನಗೆ ಅವರ ಧೈಯೋದ್ದೇಶ ಪತ್ರ - manifesto- ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಆ 'ಬಹುಮತ ಸಂಘಟನೆ'ಯ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದ, ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಎಲ್.ಜಿ. ಹಾವನೂರ್ ಅವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ನಾನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಂಘಟನೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ಅದರ ಹಿಂದಿರುವ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯೆ ಇಲ್ಲದ ನಾನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗೋಷ್ಠಿ ಸಂದರ್ಭದ ನನ್ನ ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನೆಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದೆ. ಮುಂದೆ 'ಬಹುಮತ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿತ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸದೆ ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಯಾವಾಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಉದ್ಧರಿಸಿದ್ದ ಕೆಲವು

ಅವತರಣಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೇಗೆ ಹೇಗೂ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಬರೆದ ನನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆ ಉತ್ತರವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ; ವಿವರಣೆಯೂ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಹುಮತ ಸಂಘಟನೆಯವರ ೨೬-೧೦-೨೦೦೨ರಂದು ನಡೆದ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ೮೭ನೆಯ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆ ನನಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ದಲಿತೇತರ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ೨೪ ಜಾತಿ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಿ ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನೂ, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನೂ ಹೆಸರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿತರೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಇದು ಒಂದು ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ, ದಲಿತೇತರ ಜಾತಿಗಳ ಸಂಘ, ಸಂಘಟನೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುವಂತಾಯಿತು.

iv. ಪ್ರೊ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲರ 'ಸಂಕ್ರಮಣ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪುಟ ೩೭ರ ಮೂರನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಜನಮತ ಸಂಘಟನೆ'ಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದದ್ದನ್ನು ಓದಿದೆ. ಚಂಪಾ ಆ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಲಿಂಗಾಯತ, ಒಕ್ಕಲಿಗ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೂ ಸಹಕಾರದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೂ ರೂಪಿಸಿ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದವನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವ ಅಥವಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಎದುರಿಸುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದೆಂಬ ವಾದವನ್ನೂ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಅವರು ಹೊಂದಿರುವಂತಿದೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭಾವರು ಹಿಂದೂ ಮತೀಯವಾದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದು ವಿರೋಧ ಒಡ್ಡುವಂಥದೆಂಬ ರೀತಿಯ ಪ್ರಚಾರದೊಂದಿಗೆ ವೀರಶೈವರ ಚಳವಳಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಂಪಾ ಅವರು ಆ ಮತೀಯವಾದಿ/ಜಾತಿವಾದಿ ಚಳವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಸೂಚಿಸದೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪರೋಕ್ಷ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೦೦ದ ಮಾರ್ಚ್-ಏಪ್ರಿಲ್‌ದ 'ಸಂಕ್ರಮಣ'ದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾಗಲೇ ಪಾಟೀಲರ ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮದ ಜಾಡು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೆ, ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ವೀರಶೈವರೇ ಆದ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಹಲವು ಬಾರಿ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಾತೀಯವಾದಿ ಚಿಂತನೆ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧ ಸೂಚಿಸುತ್ತ ಬಂದವರು. ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು, ಬೆಂಬಲಿಗರು, ಪ್ರಗತಿಪರರು ಎಂದು ಖ್ಯಾತರಾದವರು. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭಾದಿಂದ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದ್ದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಇತರ ಹೋರಾಟಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಬಂಧನಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗಿದ್ದವರು. ಅಂಥವರು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭೆಯ ಜಾತಿವಾದಿ ಅಥವಾ ಮತಧರ್ಮವಾದಿ ಸಂಘಟನೆ, ಮತ್ತು ಅದರ ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಬೆಂಬಲ ಎನ್ನಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಪರ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸುವ ರೀತಿಯ ನಿಲುವನ್ನು ಏಕೆ ತಳೆದರು ಎಂದು ನನಗೆ ನಾನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೆ. ಈಗ ಜನಮತ ಸಂಘಟನೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಚಂಪಾ ಅವರು ಆಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಪರರು, ವಿಚಾರವಾದಿಗಳು ಕೂಡ ಗುರಿಗಿಂತ ಪ್ರತಿತಂತ್ರ ರೂಪಿಸುವುದೆ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆ, ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಅವರು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಗುರಿಗಿಂತ ಪ್ರತಿತಂತ್ರ ರೂಪಿಸುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದೇ ಆದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ನೆಚ್ಚಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ವಿವೇಕವಾದೀತೆ?

ಆದಿಚುಂಚನಗಿರಿ ಮಠಾಧಿಪತಿ ಬಾಲಗಂಗಾಧರನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಜಾತಿ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಚಂಪಾ, 'ಅಗ್ನಿ' ಶ್ರೀಧರ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ

ವೀರಶೈವರ ಬೇಲಿಮಠದ ಶಿವರುದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಪೇಜಾವರ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತೀಯ ಸಂತ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಜಾಗೃತಿಗೆ ಕರೆಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪಾಲುುದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿಯೆ ಮನೋಹರಪುರಿ ಮತ್ತು ಬಾರಿಪಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡಿದ್ದ ೭೩ ಜನ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಅವರ ಮನ ಒಲಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ-ಮರಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಪುರಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಂಗತಿಯೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದದ್ದು (ನೋಡಿ: ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ೫-೬-೨೦೦೦ದ ಸಂಚಿಕೆ). ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭೆಯವರು ವೀರಶೈವರು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಧರ್ಮೀಯರು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ೯-೧೨-೨೦೦೦ದಂದು ನಡೆದ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಉದ್ಘಾಟಕರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ವೀರಶೈವರು ಹಿಂದೂಗಳೇ ಎಂದು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಡಾ.ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿಯವರನ್ನು ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವುದಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭೆಯ ಹಿರಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ ಮುದ್ದಾಳ್ ಅವರು ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಘೋಷಿಸಿದಾಗಲೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚಕಾರವೆತ್ತದೆ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠದ ಡಾ. ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯವರು ಪ್ರೊ. ದೇ. ಜವರೇಗೌಡರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವರು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ; ವೀರಶೈವರು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು 'ಬೇನಿಷ್ಠ'ಯವರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ (ಮಹಾತಪಸ್ವಿ- ಮಾರ್ಚ್, ೨೦೦೦, ಪುಟ ೧೪೯). ಹಾಗೆಯೇ, ವೀರಶೈವರು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಧರ್ಮಿಯರು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತಧರ್ಮದ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ, ವೀರಶೈವರ ೯-೧೨-೨೦೦೦ದಂದು ನಡೆದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಆಶೀರ್ವಚನ ನೀಡಲು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಆಸೀನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವೀರಶೈವರು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಸಂಶೋಧಕ ಡಾ.ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ವೀರಶೈವರು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಡಾ. ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿಯವರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದೇ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ದಿವ್ಯಮೌನ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆಯೂ, ಡಾ.ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿಯವರು ವೀರಶೈವರು ಹಿಂದೂಗಳೇ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ೨೦೦೦ದ ಇಸವಿಯ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವೀರಶೈವಧರ್ಮ: ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (ಹಿಂದೂ-ಲಿಂಗಾಯತ) ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿ 'ಜಾತ್ಯತೀತ ಜನತಾದಳ'ದ ದೇವೇಗೌಡರು ಸಂಸತ್ ಉಪಚುನಾವಣೆಗೆ ಕನಕಪುರ ಲೋಕಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದಾಗ ವೀರಶೈವರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯುವ ನೆವದಲ್ಲಿ ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ಗುರುವಂದನ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರತಿಕಾ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಕನಕಪುರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಯಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ೨೪ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಮಠಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳು ಆ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಸನ್ಮಾನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಡಾ. ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ದೇಶದ ಅವನತಿಗೆ, ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಅನೈಕ್ಯಕ್ಕೆ, ದೇಶದ ಕರುಣಾಜನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಕಾರಣ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ('ದಿ ಸಂಡೇ ಟೈಮ್ಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಜನವರಿ ೧೩, ೨೦೦೨ರ ಸಂಚಿಕೆ ನೋಡಿ). ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠದಲ್ಲಿ ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ('ದಿ ಹಿಂದೂ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ೨೯-೧-೨೦೦೧ರ ಸಂಚಿಕೆ ನೋಡಿ).

ತುಮಕೂರಿನ ಹಿರೇಮಠದ ಮಠಾಧಿಪತಿ ಡಾ. ಶಿವಾನಂದ ಶಿವಾಚಾರ್ಯಸ್ವಾಮಿಗಳಂತೂ ಹಿಂದೂ ಮತೀಯವಾದಿ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವೀರಶೈವರೇ ನೀವು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾದರೆ ನೀವೇನು ಎಂಬ ೨೦೦೧ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅವರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ:

'ಹಿಂದೂತ್ವವೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಜ್ಞಾನ (Identity) ನಮ್ಮ ಪರಿಚಯ ಪತ್ರ. ನಾವು ಒಲಿದು ಆಚರಿಸುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು ಏನೇ ಇರಬಹುದು ಅವು ನಮ್ಮ ಐಚ್ಛಿಕ. ಹಿಂದೂತ್ವ ಎಂಬುವುದು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಒಪ್ಪಲಿ, ಒಪ್ಪದಿರಲಿ ನಮಗದು ಕಡ್ಡಾಯ'(ಪು. ೧೬).

'ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು... ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದೇ ಮೊದಲು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ತಮ್ಮ ಐಚ್ಛಿಕನುಗುಣವಾಗಿ ತಮಗಿಷ್ಟವಾದ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಮ, ಹಿಂದೂ-ಜೈನ, ಹಿಂದೂ-ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್, ಹಿಂದೂ-ಬೌದ್ಧ, ಹಿಂದೂ-ಸಿಖ್, ಹಿಂದೂ-ವೀರಶೈವ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು' (ಪು. ೧೯-೨೦)

ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅವರು ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರಿನ ಪಂಡಿತ ಎಂ.ಜಿ. ನಂಜುಂಡಾರಾಧ್ಯ ಅವರ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಸ್ವಶ್ಚತ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಾಣಿ ತಲೆಬರಹದಡಿಯಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವಹಿಂದೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವಿನಂತಿ ಮೇರೆಗೆ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಮೂರುಸಾವಿರ ಮಠದ ಜಗದ್ಗುರುಗಳಾದ ಮೂಜಗಂ ಅವರು ೧೬-೧-೧೯೮೨ ರಂದು ಬರೆದ ಮಾತುಗಳಿವು:

'...ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದೀಗ ನಾವುಗಳು (ಹಿಂದೂಗಳು) ಎಚ್ಚರವಾಗದಿದ್ದರೆ ನಡೆಯದು. ಅನ್ಯಧರ್ಮ ತಿರಸ್ಕರಿಸದೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ತೊರೆಯದೆ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪುನರುತ್ಥಾನ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಒಳಪಂಗಡಗಳ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಯನ್ನು ಇಂದು ಮರೆತು ಮುಂದಡಿಯಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂಢೋರಣೆಯ ದಾರಿ ಸುಗಮವಾದೀತು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಮೂಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಷ್ಟ ತಪ್ಪದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾವೈಕ್ಯವು

ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿರಲಿ ಹೆಗಲಿಗೆ ಹೆಗಲು ನೀಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದಿನದಲ್ಲವನ್ನು ಮರೆತು ನಾವು ಹಿಂದೂಗಳೆಂಬ ಭಾವವು ನಾಡಿನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸಬೇಕು. ಅಂದಾಗ ಮತಾಂತರದ ಪಿಡುಗು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರಿವರೆನ್ನುವ ಒಳಭೇದಗಳ ಭಾವದ ಬೇರನ್ನು ಮೊದಲು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಹಿನೀರನ್ನೆರೆಯಲು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡಬಾರದು. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದುವಿನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಬಗೆಯಬೇಕು.*

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ ಮೇ ೧೫, ೨೦೦೨ರ 'ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, 'ವೀರಶೈವಧರ್ಮ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅಂಗ, ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತದ ಶಾಖೆಯಾದ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ವೀರಶೈವ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಅಂಗ, ಎಂಬ ನನ್ನ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಹರಿಬ್ರಹ್ಮ ಬಂದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಮೂಜಗಂ ಅವರು 'ಘಂಟಾಘೋಷ'ವಾಗಿ ಸಾರಿದರೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಜಾತಿಗೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಸೇರಿದ ಇನ್ನಿತರ ಎಷ್ಟೋ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳ ನಿಲುವು, ನೋಟದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಹೋಗಬಹುದು. ಇವರೆಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರೆಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿ ವರ್ಗದವರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದೀ ಸಂಘಟನೆ, ಅಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮತಧರ್ಮವಾದೀ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸುವುದು ಒಂದು ದುರ್ಬಲ ತರ್ಕ. ಅದು ದುರ್ಬಲ ತರ್ಕವಲ್ಲ ಸಬಲ ತರ್ಕ, ಸಕಾರಣ ತರ್ಕವೇ ಎಂದು ವಾದಿಸಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಮೂಲಭೂತವಾದೀ ರಾಜಕಾರಣ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನೇ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವವರೂ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮೀಯ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರೂ ತಪ್ಪು, ಅದು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಮಾಜವಾದೀ ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಆಶಯ, ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾದದ್ದೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

v. ಕೋಮುಸೌಹಾರ್ದ ಮೆರವಣಿಗೆಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೂ ಆದಿಚುಂಚನಗಿರಿ ಮಠದ ಬಾಲಗಂಗಾಧರನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ, ಸುತ್ತೂರು ಮಠದ ಶಿವರಾತ್ರಿದೇಶಿಕೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾರೂ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಡಾ.ಜಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಪ್ರೊ.ಜಿ.ಕೆ. ಗೋವಿಂದರಾವ್, ಡಾ.ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಇಂಥವರಿಗೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂಬುದೇ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ'ಯ ವಾಚಕರವಾಣಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರುಗಳ ಪತ್ರ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮೂವರೂ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲರೂ ನಾನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವಂಥ, ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುವಂಥ ಚಿಂತಕರು, ವಿಚಾರವಾದಿಗಳು. ಅವರು ಮತೀಯವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪದವರು. ಅಂಥವರೂ ಹೀಗೆ ಯಾಕೆ ಯೋಚಿಸುವಂತಾಗಿದೆ?

ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳೆಂದರೆ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮೀಯ ಭಾವನೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾವುಕೊಟ್ಟು ಮರಿಮಾಡುವ ಮೂಲಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿರುವವರು. ಜನರ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮೀಯ ಭಾವನೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಗಳೆ ಅವರ ಪ್ರಾಣವಾಯುಗಳು. ಅದರಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನೇ ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದಕ್ಕೂ, ಜಾತಿ ಸೌಹಾರ್ದಕ್ಕೂ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಲು ಅಂಗಲಾಚಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಗೆ 'ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮಾತು ಬರೀ ಮಾತಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೆ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ, ಯಾವ ತೂಕವೂ ಉಳಿಯಲಾರದೆಂದು ಇಂಥ ಮಿತ್ರರಿಗೂ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು, ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು, ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸಂಘಟಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ-ಅದು ಕಷ್ಟದ ಕಠಿಣವಾದ ದಾರಿಯಾದರೂ -ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲವೇ?

೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ವಿರೋಧಿ ಚಳವಳಿ ಉಗ್ರರೂಪ ತಾಳಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯ ಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀಗಳು 'ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಪರ ಉಪವಾಸ ಕೂರುವೆ' ಎಂದರೆಂದು ಕೇಳಿ ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ 'ಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀಗಳು ಮೀಸಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿರಿ. 'ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಪರ ಉಪವಾಸ ಕೂರುವೆ' ಅಂದರು, ಸೇರಿರಿ' ಎಂದು ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಮತ್ತು ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ಇತರ ಮಿತ್ರರು ಒಂದು ಸ್ಲೋಗನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರು. ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಲಾಲ್‌ಬಾಗಿನ ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೮, ೧೯೮೧ರಂದು ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯವರು ನಡೆಸಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಮೀಸಲಾತಿಪರ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಇತರ ಸ್ಲೋಗನ್ನುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನೂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸೇರಿಸಿದ್ದರು. ಡಾ.ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದ 'ರುಜುವಾತು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ೧೯೮೧ರ ಏಪ್ರಿಲ್-ಜೂನ್‌ನ ಅಂದರೆ ಎರಡನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯ ೧೯೬ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ 'ಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ' ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಸ್ಲೋಗನ್ನನ್ನೂ ಇತರ ಸ್ಲೋಗನ್ನುಗಳೊಂದಿಗೆ 'ಕೃಪೆ: ದೇವನೂರು

ಮಹಾದೇವ್ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಸಕ್ತರು ನೋಡಬಹುದು. ಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀಗಳು ಆಮೇಲೆ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಮೀಸಲಾತಿಪರ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೂ, ಹಿಂದೂ ಮತೀಯವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣದ ಜೊತೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿದರೋ?

‘ಉಡುಪಿ, ವೈಷ್ಣವರ ಮಾಧ್ವ ಸಮಾಜದವರ ಸನಾತನ ನಗರಿ. ವಿಶ್ವದ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಫೋಪನ ವ್ಯಾಟಿಕನ್ ಜಗದ್ಗುರು ಪೀಠವಿದ್ದ Eternal City ರೋಮದಂತೆ’ (ಗೌರೀಶಂಕಾರಯ್ಯಣಿ, -‘ವಿಶ್ವಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಹಿಂದೂ ಪರಿಷತ್ತು’ ಗೌರೀಶಂಕಾರಯ್ಯಣಿ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಪುಟ-೮, ಪುಟ ೯೬, ೧೯೯೯). ಅಂಥ ಉಡುಪಿಯ ‘ಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀಗಳು ದಲಿತರ ಕೇರಿಗೆ ಪಾದ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ’ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಡಾ.ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರು ರೋಮಾನಂಚನಗೊಂಡು ಮಠದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಅದೊಂದು ಹೊಸ ಉಪಕ್ರಮ ಎಂದು ಹೊಗಳಿ ಬಹಿರಂಗಪತ್ರ ಬರೆದು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ‘ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಹಿಂದೂ ಸರ್ವರ್ಣೀಯರ ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಬಲ್ಲರಿ ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ನನ್ನಂಥವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಡಿವಂತ ಸಮಾಜದ ಅನುಭವವಿರುವ ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಈ ನಿಲುವಿನ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಆಳವಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಧೈರ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಪುನಃ ವೈದಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದದ್ದರ ಜೊತೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡೇನೆಂಬ ಆಸೆಯೂ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಳೆದಿರುವ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ’ (ನೋಡಿ: ರುಜುವಾತು, ೩: ಜುಲೈ- ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೮೧ ಪು. ೩೧೭) ಎಂದು ಡಾ. ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರು ಆತ್ಮವಾಗಿ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ‘ತಮ್ಮಂಥ’ ಪ್ರಗತಿಪರರಿಗೆ, ‘ಇಡೀ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ’ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ‘ಶ್ರೀಗಳ’ನ್ನು ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದೇ ಶ್ರೀಗಳು ರಾಮಜನ್ಮಭೂಮಿ ಪರ, ಹಿಂದೂತ್ವವಾದಿಗಳ ಮತೀಯವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣದ ಪರ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದಾಗ, ಅದೇ ಡಾ. ಉಡುಪಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರು ‘ಹಿಂದೂ ಆಗಿಯೇ’ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಮಠದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದುಬಂದ ಅವರಿಗೆ ಭ್ರಮನಿರಸನವಾದದ್ದನ್ನು ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ತೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

೧೯೯೮ರಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯ ರಥಬೀದಿ ಗೆಳೆಯರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ, ಡಾ. ನಿ. ಮುರಾರಿ ಬಲ್ಲಾಳರ *ಉಡುಪಿಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಥನ* ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಡಾ.ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರು ಬರೆದ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಾತುಗಳೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುವಂತಿವೆ:

‘ಈಗ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಉಡುಪಿಯ ಮಠಗಳು ಆಧುನಿಕವಾಗಿವೆ. ಮಠದ ಯತಿಗಳು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲುವಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವಹಾಗೆ ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಸ್ತು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕುಹಕಿಗಳಾದ ಎಡಪಂಥೀಯರಿಂದ ಜರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ನಮ್ಮಂಥ ಉದಾರವಾದಿಗಳಿಂದ ಆಚೀಚೆ ನೋಡಿ ಆಡುವ ತೇಲುಮಾತಿನ ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಜನಿವಾರದ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದವರು ಭಾವೋನ್ಮತ್ತರಾಗಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಸೀದಿ ಕೆಡವಿದ್ದನ್ನು ದೂರದಿಂದ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ಸಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧು ಯತಿಗಳೂ ಪುಳಕಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾರ್ಚನೆಯ ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಯುವ ಯತಿಗಳು ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಾರೆ. ದಿಟ್ಟರೊಬ್ಬರು ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ’ (ನೋಡಿ: ಯುಗಪಲ್ಲಟ - ‘ಆನಂದ ತೀರ್ಥರ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕತೆ’ ಪುಟ ೭೬-೭೭-೨೦೦೨).

ಇವೆಲ್ಲ ಈಗ ಇತಿಹಾಸದ ಭಾಗ. ದಲಿತರು ತಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನೂ ನಂಬಿ ಕೆಡಬೇಕಾದಿಲ್ಲ.

vi. ದಲಿತ ಮಠ, ಮಠಾಧಿಪತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನೆರವು ನೀಡಲು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಬೃಹನ್ನರದ ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳಂಥವರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಭಲವಾದಿಗಳ ಮಠ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪ್ರಸಾದರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಹಾದೇವಪ್ಪನಂಥವರು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆ. ಆದರೆ, ಜಾತಿ ಉಪಜಾತಿಗಳವರೆಲ್ಲ ಮಠ-ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸೋಂಕುರೋಗಕ್ಕೆ ದಲಿತರೂ ಬಲಿಯಾಗುವಂತಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಲಿತಪರ ಆಂದೋಲನವೂ, ಹೋರಾಟವೂ ಕೈಕಾಲು ಮುರಿದುಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಂತಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿ ಯಾವ ಜಾತಿಯದಾಗಲಿ, ಯಾವ ಮತಧರ್ಮದ್ದಾಗಲಿ, ಅದು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಎಂಥದೇ ಪ್ರಗತಿಪರತೆಯ ಸೋಗುಹಾಕಲಿ, ಎಂಥವೇ ಸ್ಲೋಗನ್ನು ಕೂಗಲಿ ಅದು ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯವಾದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಜಾತಿ-ಮತ ಧರ್ಮನಿರಪೇಕ್ಷ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ವಿರೋಧವಾದದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸತ್ಯ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಾಜ್ಞಾನ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ ಸಾಕು.

೯

ದಲಿತರೂ ಎಡಗೈ ಬಲಗೈ ಭೇದದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೂಡಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದರೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋರಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯಾಗಿ, ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಿ ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ತಮಾಷೆನೋಡುವ, ವಂಚನೆಮಾಡುವ ಕುಟಿಲ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಆಸ್ಪದ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಡೆದು ಆಳುವ ರೀತಿಯ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಜಾತಿ ಮತೀಯವಾದೀ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುವ ಮೇಲ್ಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಬಳಸದೇ ಇರುವಷ್ಟು ಮುಗ್ಧರೂ, ಉದಾರಿಗಳೂ ಅಲ್ಲ. 'ಬಲಗೈ'ಯವರಾದ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ದಲಿತ ನಾಯಕರಾಗಿ ಪ್ರಬಲರಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ 'ಎಡಗೈ'ಯವರಾದ ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ್ ಅವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜಕೀಯವು ಬೆಳೆಸಿತು. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ್ ಅವರು ಪ್ರಬಲರಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ 'ಬಲಗೈ'ಯವರಾದ ಡಿ. ಸಂಜೀವಯ್ಯನವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜಕೀಯವು ಬೆಳೆಸಿತು. ಇದು ಈಗ ಚರಿತ್ರೆಯ ಭಾಗ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೂ ಆ ಒಳಭೇದ ರಾಜಕೀಯದ ತಂತ್ರ. ರಾಜಕೀಯವು ಇಂದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಡಗೈ, ಬಲಗೈ ಭೇದದ ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆಯೋ, ಸೂಚನಾ ಮೂಲವೋ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆಯೇ?

ಬಲಗೈನವರೂ, ಎಡಗೈನವರೂ ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರು ದಲಿತಪರ ಸವಲತ್ತು ಮೀಸಲಾತಿಗಳ ಲಾಭವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಬಲರಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಿವೆ; ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆ ವಿವರಕ್ಕೆ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಳಮೀಸಲಾತಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯೂ, ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯವೂ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಲಿದೆ. ಹಾಗೆ ಆಯಿತೆಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಎಡಗೈಯವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಬಲಗೈಯವರಲ್ಲಾಗಲಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದೇ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳೇನಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳೊಳಗೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳಿವೆ ತಾನೆ? ಈಗಿನ ಎಡಗೈ, ಬಲಗೈಗಳ ಒಳಮೀಸಲಾತಿಯ ತರ್ಕವೇ ಆಯಾ ಗುಂಪುಗಳೊಳಗೇ ಮತ್ತೆ ಜನಸಂಖ್ಯಾವಾರು ಒಳಮೀಸಲಾತಿ ಕೇಳುವ ವಿಚಾರ ಹುಟ್ಟಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಹಾಗೆ ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಒಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ದಲಿತರ ಗತಿಯೇನು? ದಲಿತರು ಮೇಲು ಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳವರ ರಾಜಕಾರಣದ ಆಟದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾಲ್ಪೆಂಡಾಗಲಾರರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಈಗ ೧/೫ನೆಯ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಬಲವಿರುವ ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯದ ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರವು ವಿಘಟನೆಗೊಂಡು, ಛಿದ್ರಗೊಂಡು ದುರ್ಬಲವಾಗಲಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ?

ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮೀಯ ಮೂಲಭೂತವಾದೀ ಮನೋಧರ್ಮದ ಮೇಲಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ. ಆ ಮೇಲಾಟದಲ್ಲಿ ಆ 'ರೇಸ್'ನಲ್ಲಿ ದಲಿತರೂ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮುಂದಾದರೆ ದಲಿತರ ಸ್ಥಾನ ಏನಾದೀತು? ಒಳ ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ನೀಡಬಹುದಾದ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯಬಹುದೇನೋ ಅ ಜಾಗತೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ, ಉದಾರೀಕರಣ ಇವುಗಳ ಆಕ್ರಮಣದ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕುಗ್ಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯತ್ತ ಚಲಿಸದೆ ದೇಶದ ರಾಜಕಾರಣವು, ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಲನೆಯು ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮವಾದಿ ದಿಕ್ಕಿನತ್ತಲೇ ಚಲಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದಂಥ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಮೇಲುಕೀಳು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಮನೋಧರ್ಮವೇ ಮರುಕಳಿಸಿತಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯೋ, ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನವೋ ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಏನರ್ಥ ಉಳಿದೀತು? ಹಿಂದಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಾರದೆಂದರೂ ಬೇರೆ ರೂಪ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಈ ಮೇಲುಕೀಳು ಭಾವನೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗುವಂತಾಗಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಕೆಲವು ನೌಕರಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಅವಮಾನಿತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದಲಿತರು ತಾವಾಗಿ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ, ಬೇರೆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಗ ಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಗಾಂಧೀಜಿ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದಂತೆ ಮೇಲುಕೀಳೆಂಬ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ, ಆಚರಣೆಯ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಪದ್ಧತಿ ಬಿಟ್ಟು ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಬಹುದು. ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಮಾತಾಡಿ ಆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೊದಲು ಬರಲಿ; ಪರಕೀಯರ ದಾಸ್ಯದಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಪಡೆಯೋಣ - ಎಂಬುದು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮುಂದುವರಿಯುವವರೆಗೆ -ಅದು ಯಾವ ರೂಪ, ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿದರೂ ದಲಿತರು ಕೀಳು ಎಂಬ

ಮನೋಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮಾನತೆಯ Social Reforms- ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಇಂದಿನ ದಲಿತರು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮೀಯ ರಾಜಕಾರಣದ ಮುಂದೋಟದಲ್ಲಿ-ರೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ- ಸೇರಿಕೊಂಡುಹೋಗುವುದು ದಲಿತರು ತಾವಾಗಿ ಅವಮಾನಿತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿಕೊಂಡಂತಾದೀತೇನೋ ಎಂಬುದು ನನ್ನಂಥವನಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಭವಿಷ್ಯದ ಚಿತ್ರ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ದಲಿತಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಸುಮಾರು ೧/೫ರಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕಳೆದ ೫೦ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾದರೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಘಟಕವಾಗಿರದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿ ದಲಿತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಿಂತ ಅವರವರು ಸೇರಿದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ, ಆ ಪಕ್ಷದ ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಬದ್ಧತೆಯ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ? ದಲಿತ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆಯೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ, ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದಲಿತ ರಾಜಕಾರಣಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೆ ಇರಲಿ ಅವರು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯಲ್ಲವೇ? ಡಾ. ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರೇ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಉಳಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ; ಹಿಂದೂ ಕೋಡ್ ಬಿಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಅವರು ರಾಜಿನಾಮೆ ನೀಡಿ ನೆಹರೂ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಿಂದ ಹೊರ ಬಂದವರಲ್ಲವೇ? ಅಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೇ? ರಾಜಿನಾಮೆ ಇತ್ತು ಹೊರಬಂದ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ತಮ್ಮ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೆ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 'ಬೂಸಾ ಪ್ರಕರಣ' ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭ- ಇವೆಲ್ಲ ಈಗ ಇತಿಹಾಸ.

ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ 'ಬೂಸಾ ಪ್ರಕರಣ'ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೈಸೂರಿನ ಭಾಷಣದ ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದ ನಾನು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅವರಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಅತಿಥಿಗೃಹದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಕರೆಸಿದ್ದರಿಂದ ಹೋಗಿ, ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಪರವಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಲಿಖಿತರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಟ್ಟುಬಂದಿದ್ದೆ. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ [ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವು ನನ್ನ ಗುಣ ಗೌರವ (೨೦೦೨) ಪುಸ್ತಕದ 'ಅಂತಃಕರಣದ ಚದುರಂಗ' ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಇದೆ (ಪುಟ: ೪೮-೫೦). ಆಸಕ್ತರು ನೋಡಬಹುದು.

ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ನಿಜವೂ ನ್ಯಾಯವೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲದ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡದ ಸ್ವರೂಪವೇ, ಅಬ್ಬರವೇ ಮುಖ್ಯವಾಯಿತು. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಹೋಯಿತು. ಮಲವನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಸಾಗಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಂಥ ದುಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ದಲಿತಪರ ನಿಷ್ಠುರ ಮಾತುಗಳು, ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪಕ್ಷ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ಅಶಿಸ್ತಿನ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳಾಗಿ ಕೂಡ ಕಂಡವಲ್ಲವೇ?

೧೦

ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟದ ಮುಖ್ಯ ನೆಲೆ ಇದ್ದದ್ದೇ ಜಾತಿ ವಿನಾಶದ ಆಶಯದಲ್ಲಿ. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ *Annihilation of Caste* - 'ಜಾತಿವಿನಾಶ' ಎಂಬ ಭಾಷಣರೂಪದ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಜಾತಿ ವಿನಾಶ ಕುರಿತು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹತ್ವದ ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆ ರೂಪಪಡೆಯಿತು. ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ಈ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲುಕೀಳು ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೆ ದಲಿತರನ್ನು - ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಶೋಷಣೆಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂತು. ದಲಿತರಿಗೆ ಅವಮಾನಿತ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯೆ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿತ್ತು. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಗಳು, ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಚಿಂತಕರು ಜಾತಿಯ ಮೇಲು-ಕೀಳು ತಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಜಾತಿ ವಿನಾಶದ ಹೋರಾಟದಿಂದಲೇ ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯವನ್ನು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೀಳೆಂದು ಎಣಿಸುವ, ಹಾಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಟ್ಟ ಪರಂಪರೆಗೆ ಧೀರ, ದಿಟ್ಟ ಎದುರೇಟು ಕೊಡುವಂತಾದದ್ದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯಂಥವರ, ಡಾ. ಲೋಹಿಯಾ ಅಂಥವರ ಪಾತ್ರವೂ ಇತ್ತಾದರೂ -

ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಚಿಂತನೆ, ಹೋರಾಟದ ಸಿಂಹಪಾಲು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ದಲಿತರಲ್ಲಿಯೇ ಜಾತಿಯ ಮೇಲುಕೀಳು ವಾದವೂ, ಭೇದಭಾವನೆಯ ವಾದವೂ ಬೆಳೆದದ್ದಾದರೆ ಮೇಲುಜಾತಿಯವರೆಂದು ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದವರಿಗೆ ದಲಿತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಭೇದ ಭಾವನೆ ತೋರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ದಲಿತರಿಗೆ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ? ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಇದ್ದರೂ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ಕೇಳುವಂಥ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದು ಜಾತಿವಿನಾಶ ತತ್ವವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದಲಿತರು ತಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ. ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯ ಆಶಯ, ಆದರ್ಶ ನಿಜವಾಗಿಸುವುದರತ್ತ ಹೋರಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ದಲಿತರ ಸಮಾನತಾ ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಕೇಳಿಕೆಗೆ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮವಾದೀ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಂತೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಪ್ರಣೀತ ಸಮಾಜವಾದೀ ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಬಲದಿಂದ, ಭಲದಿಂದ ಹೋರಾಡಲು ಇರುವ ಪ್ರಧಾನ ಶಕ್ತಿಯೇ ದಲಿತ ಶಕ್ತಿ.

ಈಗಿರುವ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೇಲ್ಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳವರು - ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಜಾತಿಗಳವರೂ - ಜಾತಿಮತ ಧರ್ಮಾತೀತವಾದ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯ ಆದರ್ಶದತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮಗಳವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜಾತಿ, ಮತಧರ್ಮ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಅವನ್ನೇ ಬಲಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮಗಳ ಭೇದಭಾವವನ್ನೇನಿಸದಂಥ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ರಚನೆಯತ್ತ ಸಾಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರೆಂಬವರೇ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವೇಕ ತೋರಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಈಗ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅವರೇ ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಜೋತು ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ, ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯ, ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದುರಂತದ ಕಡೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಜಾತಿವಿನಾಶ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಜಾತಿವಿನಾಶದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಇಂದು ಆ ಎತ್ತರದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ದಲಿತರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಇತರ ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮಗಳವರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂದು ಸಮಸ್ತ ದಲಿತ ಶಕ್ತಿಯೇ ಮುಂಚೂಣಿಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ದಲಿತಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹಿಂಜರಿದರೆ ದೇಶದ 'ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ಶಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಣ ಸಾಲದೆ ಮತಧರ್ಮೀಯ ಮೂಲಭೂತವಾದೀ ಶಕ್ತಿಗಳ ರಥಯಾತ್ರೆಯ ಚಕ್ರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುವಂತಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಈ ನಿಷ್ಕರ ಸತ್ಯವನ್ನು ದಲಿತರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮಹಿಳೆಯರೂ ಇತರ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಹಾಗೂ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಸಂಘಟನೆಗಳೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

೧೧

ದಲಿತಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಕಾನೂನುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮತಾಂತರಗೊಳ್ಳುವ ಬಿಡುವ ಹಕ್ಕು ದೇಶದ ಪೌರರಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಭಾಗ; ಮತಧರ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಭಾಗ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಬಾರದು. ಹಾಗೆಂದು ಸರ್ಕಾರಣ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಇರಬಾರದೆಂಬಂತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈಗ ಇರುವ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳೇ ಸಾಕು. ಜನವರಿ ೧೯೭೭ರ ಸ್ಟೇನಿಸ್ಲೋಸ್-ವಿರುದ್ಧ- ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯ (Stainislaus V State of M.P. A.I.R. 1977, S.C. 908) ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಮತಾಂತರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀಡಿದ್ದ ತೀರ್ಪು ಇದ್ದೇಇದೆ. ಬಲವಂತ, ಮೋಸ, ಬಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ತಂತ್ರ ಅಥವಾ ಪ್ರಚೋದನೆಗಳ (Force, Fraud, Allurement or Inducement) ಮೂಲಕ ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಒರಿಸ್ಸಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮಾಡಿದ್ದ ಕಾನೂನು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಕುಮಾರಿ ಜಯಲಲಿತಾರೊ ಯಾರೊ ಬೇರೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ನಿಯಮ, ವಿಧಿ-ನಿಷೇಧಗಳುಳ್ಳ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದೇ. ಅಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಯುಕ್ತವಾದದ್ದೇ.

ಆದರೆ, ಮತಾಂತರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಪರವಾಗಿಯೋ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೋ ನಿಲುವು ತಳೆದು ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವೇ? ಹಾಗೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಹಿತ ಅಡಗಿದೆಯೇ? ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ಮತಾಂತರ ವಿರೋಧಿ ನಿಲುವು ತಳೆದಿವೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೇ ದಲಿತರು ಅಥವಾ ದಲಿತಪರ ಶಕ್ತಿಗಳು ಅದನ್ನು ತುಂಬ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮತಾಂತರದ ಪರ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕೆ? ಉಳಿದ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ನಾಗರಿಕರು ಎಷ್ಟು, ಯಾವ ರೀತಿಯ ವಿರೋಧ, ಪ್ರತಿಭಟನೆ ತೋರುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರೂ ತೋರುವುದು, ಸಂವಿಧಾನದತ್ತವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಾಂತರತ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಕಾರವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಾಂತರತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದದ್ದೇ; ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದೇ. ಆದರೆ, ಮತಾಂತರ ನಿಷೇಧದಿಂದ ಉಳಿದ ಜಾತಿ-ಮತ ಧರ್ಮಗಳವರಿಗಿಂತ ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದರ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಬಲ ತರ್ಕ, ಸಮರ್ಥನೆ ಇದೆಯೇ?

ದಲಿತರಿಗೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಗೌರವದ ಅಥವಾ ಸಮಾನತೆಯ ಸ್ಥಾನ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತೊರೆದು ಬೇರೆ ಬೇಕಾದ ಮತಧರ್ಮ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅಸ್ವಶ್ಯತೆಯ ಅಥವಾ ಕೀಳೆಂಬ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅವಮಾನವನ್ನು ದಲಿತರು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲ? - ಎಂಬ ವಾದವೊಂದಿದೆ. ದಲಿತರು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧರ್ಮಕ್ಕೋ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್, ಧರ್ಮಕ್ಕೋ, ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೋ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದುತ್ತಾರಂದಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದರಿಂದ ಮತಾಂತರಗೊಳ್ಳದೆ ದಲಿತರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವ ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವ ಲಾಭವೇನು? ದಲಿತಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ, ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಬಲ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಸಮಸ್ತ ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯವು ಎಂದಾದರೂ ಒಂದು ದಿನ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಕಾರಣವೋ, ತರ್ಕವೋ ಇದೆಯೇ?

ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವು ಬೇರೆ ಮತಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉದಾರವಾದಿ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದೂ ಒಂದು ಮತಧರ್ಮದ ಸ್ಥಿತಿಗೇ, ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೇ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಂತೂ ಅದು ಕೂಡ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಸತ್ತ, ತತ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಚೀನಾದಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಇದ್ದು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವವನ್ನು ತತ್ವದ ಅಥವಾ ಚಿಂತನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಒಪ್ಪದ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದ, ಕಮ್ಯೂನಿಸಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು 'ಬುದ್ಧ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಲ್‌ಮಾರ್ಕ್ಸ್' ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಹಿಂಸಾಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಾನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾನತೆ ಮಾತ್ರವೇ ದೊರೆತದ್ದಾದರೆ ಸಾಲದು, ಹಂದಿಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಆಹಾರ ಕೊಟ್ಟು ದಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದಂತೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾನತೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು, ಅದಲ್ಲ ಒಂದು 'Spiritual' ಅಂದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವಿರುವಂಥ ಸಮಾಜವನ್ನು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಗುರಿ ಉಳ್ಳದ್ದೂ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಅದೇ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ?

ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರೇ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಎಂಬುದೇ ಇಂದಿಗೂ ಮತಾಂತರ ಸಮರ್ಥನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ವಾದವಾಗಬೇಕೇ? ಹಿಂದೂವಾಗಿ ತಾನು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಎಂದೋ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ನಿಧನರಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು, ಅನೇಕ ಅನುಯಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು.

ಹಿಂದೂವಾಗಿ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದ ಕಾಲದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೂ ಅವರು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕಾಲಕ್ಕೂ, ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ; ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಗ ಬೇಕು, ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ; ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಕೊನೆಗಾಲ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಅವರು ಬಹುಶಃ ಯೋಚಿಸಿರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಮತಾಂತರಗೊಂಡದ್ದು ಭಾರತ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ. ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ರಚಿತವಾದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಜ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರ, ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಬೇಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ, ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಬೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಾವು, ನೀವು ಇದ್ದೇವೆ. ಆಧುನಿಕ ಯುಗದ ಜಗತ್ತಿನ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದ,

ಮಹಾಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾರ್ಲ್‌ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಇಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ? ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರೇ ಪೂರ್ತಿ ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ್ದೇನಷ್ಟೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಕಾಲ, ದೇಶದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂದರ್ಭದ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಪುನಾರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹೋರಾಟದ ರೂಪ-ರೇಷೆಗಳನ್ನು, ನಿಟ್ಟು-ನೋಟಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಬೇಡವೆಂದು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಎಲ್ಲ ದಲಿತರೂ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡರೆಂದೂ, ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆಂದೂ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಭಾವಿಸೋಣ. ಆಗೇನಾದೀತು? ಹಿಂದೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಗಳಂತೆಯೇ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧರ್ಮವಾದೀತು; ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಆದೀತು. ಹಾಗೆಂದು ಅದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬಲ ಧರ್ಮವಂತೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ 'ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋರಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ದಲಿತರೂ ಆ ಅವಕಾಶದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿ ಉಳಿದ ಮತಧರ್ಮಗಳವರಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚೋ ಕಡಮೆಯೋ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತಧರ್ಮೀಯ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾದೀತು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಏನು ತಾನೆ ಆದೀತು? ಎಲ್ಲ ದಲಿತರೂ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧರ್ಮಕ್ಕೋ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಕ್ಕೋ ಮತಾಂತರಗೊಂಡರೂ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ದಲಿತರು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧರ್ಮಕ್ಕೋ, ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೋ, ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೋ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರತೊಡಗಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಂಖ್ಯಾಬಲ ಒಂದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳ ಸೊಕ್ಕು ಮುರಿಯಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ? ಹಿಂದೂಧರ್ಮದವರ ಸೊಕ್ಕು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುರಿಯುತ್ತದೆಯೆಂದೇ ಭಾವಿಸೋಣ. ಆದರೆ ಆಗ, ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದಾಗ ದಲಿತಪರ ಶಕ್ತಿಯ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಶಕ್ತಿ ಕ್ಷೀಣಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ದಲಿತ ಶಕ್ತಿಯ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೀಣಿಸಿತಲ್ಲವೇ? ಆಗ ಭಾರತ ಹಲವು ಮತಧರ್ಮಗಳು ತಾ ಹೆಚ್ಚು, ನಾ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬಂಥ ಪೈಪೋಟಿಯ ಮಧ್ಯಯುಗೀನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮರಳಿ ಆವಾಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಳುವ ಯಾದವೀ ಕಲಹದ, ಯಾರಿಗೂ ನಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲದಂಥ ದೇಶವಾದೀತಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಮತಧರ್ಮವಾದಿ ಚಿಂತನೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾರತವನ್ನು, ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ದಲಿತರನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಾರದು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ಬೇರೆ ಮತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಳ್ಳುವ ದಲಿತರು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಏರುತ್ತದೆ, ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಮತಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರಲ್ಲವೇ? ಅವರು ಮತಾಂತರಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ದಲಿತರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿರುವವರಿಗಿಂತ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನದವರೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು, ಹಾಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಸಹಜವಲ್ಲವೇ? ದಲಿತರಿಗೆ ಸಿಗುವ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಅವರಿಗೂ ಸಿಗುವುದಾದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದೀತೆ ಹೊರತು ತಾವು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದ ದಲಿತ ಜನಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರ ಪಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಭಾವಸಂಬಂಧವೂ, ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇದ್ದೀತೆ?

೧೨

ದಲಿತರು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರು ಸೇರಿ ಹಿಂದೂತ್ವವಾದಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಾದವೊಂದು ಇದೆ. ಆ ವಾದ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಎದುರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಅವರು ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವೊಂದು 'ಮಾನವೀಯತೆ ಅಂತಾರಲ್ಲಾ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಲೇಖನರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದು ೨೦೦೧ ರಲ್ಲಿ ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರಸಾರಾಂಗವು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ, ಡಾ. ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆಯವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ ಸಂಪುಟ -೧ರಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರಿದೆ (ಪುಟ ೨೪೬-೨೫೩).

ದಲಿತರು, ಮುಸ್ಲಿಮರು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು ಅವರುಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಮಹಾದೇವ ಅವರಿಗೆ 'ಹತಾಶ' ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಳೆದದ್ದು. 'ಬಡತನ ಹೇಗೂ ಇದ್ದೇ ಇರ್ತದೆ. ಕಷ್ಟ ಹೇಗೂ ಇದ್ದೇ ಇರ್ತದೆ ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದನ್ನ ಮಾಡುವುದೇ ಆದರೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶದ ತುಂಬ ದಲಿತರು, ಮುಸ್ಲಿಮರೇ ಇರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದು' ಎಂಬುದು ಅವರ ತರ್ಕ.

ಇಂಥ ಯೋಚನೆ, ತರ್ಕ ಆಗಲೂ ಸರಿಯಾದದ್ದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಸರಿಯಾದದ್ದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಲಿತರು, ಮುಸ್ಲಿಮರು ಹಾಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರೆ ಉಳಿದ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮಗಳವರು ದಲಿತರ, ಮುಸ್ಲಿಮರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಟಸ್ಥವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರಲಾರರು. ಯಾವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂಜರಿದರೂ ಭಾರತೀಯರೇ ಆದ ಇತರ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮಗಳವರು ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವವರಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅವರು ದಲಿತರ, ಮುಸ್ಲಿಮರ ಈ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತಿತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾರದಂಥ ದಡ್ಡರೂ, ಆಲಸಿಗಳೂ ಆಗಿರಲಾರರು.

ಮಹಾದೇವ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕುರಿತೂ ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲುಜಾತಿ ಬಡವರು ಈ ಜನಾಂಗಗಳ ಅಂದರೆ ದಲಿತರ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಗಲುಕೊಟ್ಟು ಸಹಕರಿಸಿದಾಗ, ಅವರ ಈ ದೇಶದ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಎಂಬುದು ಅವರ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಚನೆ. ಇದೇನೂ ಯೋಚನೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ತರ್ಕದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಹಾದೇವ ಅವರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ದೇಶದ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. 'ಮೇಲುಜಾತಿ ಬಡವರು ಮಡಿ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆ? ಹಸಿದು ಸತ್ತರೂ ಬಡವರು ಒಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬಂಥ ಭೀಕರ ಅಸಹಜ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲಿದೆ.' ಈ ಕಟುಸತ್ಯ ಮಹಾದೇವ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಆಡಿದ್ದಾರೆ.

ವರ್ಗ ಸಂಬಂಧಕ್ಕಿಂತ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ಸಂಬಂಧ ಹೆಚ್ಚು ಬಿಗಿಯಾಗಿರುವ ವಾಸ್ತವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗುವುದು 'ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ಅಂದರೆ ಸಮಾಜವಾದೀ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷವಾದ ಮನೋಧರ್ಮ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಾಗ ಮಾತ್ರ; ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಇಳಿಯುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಪ್ಪತ್ತನೆ ಶತಮಾನದ ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತಕರಾದ ಗಾಂಧೀಜಿ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಡಾ. ರಾಮಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯಾ ಇವರುಗಳು ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮಗಳ ನೆಲೆಯಿಂದ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟರೇ ಹೊರತು ವರ್ಗದ ನೆಲೆಯಿಂದ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡಲಿಲ್ಲ. ವರ್ಗದ ನೆಲೆಯಿಂದ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಕ್ಸವಾದ, ಜೊತೆಗೆ ಅದು ತತ್ವದ ಭಾಗವಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅವರುಗಳು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಂ ಅವರು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣಾನಂದ ಅವರ ಪ್ರತಿಮೆ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿಹೋದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೈಲಿಗೆ ಆಯಿತೆಂದು ಹಿಂದೂ ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿಗಳು ಆ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು 'ಶುದ್ಧ'ಗೊಳಿಸಲೆಂದು ಸಗಣೆನೀರುಹಾಕಿ ತೊಳೆದರು. ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂರು 'ಭೂಸುರ'ರ ಅಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರೋಹಿತರ ಪಾದ ತೊಳೆದರು. ಆ ಘಟನೆಯನ್ನು ಡಾ. ರಾಮಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯಾ ಅವರು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದ್ದರು (ರಾಮ ಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯಾ *The Caste System* ಪು. ೨, ೩೦; ೧೯೬೪ ಹಾಗೂ *ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಂತರ್ಜಲ*, ಪು ೧೨೧, ೧೯೯೬). ಈ ಘಟನೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೋ ನಡೆದವಲ್ಲ; ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದವು. ಇವು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ? ದಲಿತಪರ ಚಿಂತಕರಿಗೆ, ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು.

ಮತಾಂತರದ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮತಧರ್ಮಗಳವರು ತಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯಾಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಯೋಚನೆ ವ್ಯವಹಾರ ವಿವೇಕದ್ದಲ್ಲ. ಆ ಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ಅವರಿಗೂ ಕ್ಷೇಮವಲ್ಲ; ದೇಶಕ್ಕೂ ಕ್ಷೇಮವಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮೀರಿಸುವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತಾಂತರ ನಡೆದಿತ್ತೆಂದು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಮತೀಯವಾದಿಗಳು, ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ದೀಕ್ಷೆಕೊಟ್ಟು ಮರಳಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತೀಯ ಸಂತ ಸಮ್ಮೇಳನದ ವರದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಥ ಉದಾಹರಣೆ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನ ಈಗಾಗಲೇ ಸೆಳೆದಿದ್ದೇನೆ. ಮತಾಂತರಗೊಂಡವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ಮರಳಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದೀ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗ ಮತ್ತು ಬಿರುಸು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ.

೧೯೨೫ರಲ್ಲಿ ಲಾಹೋರಿನ 'ಪ್ರತಾಪ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂತ್ವವಾದೀ ಧುರೀಣಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಲಾಲಾ ಹರದಯಾಳ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು 'ಹಿಂದೂ ಆಲ್ಟರ್‌ನೇಟೀವ್ ಟು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್' ಎಂಬ ಅವರ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು:

"ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ, ಪಂಜಾಬದ ಭವಿಷ್ಯವು ಈ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಂಭಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ" ೧. ಹಿಂದೂ ಸಂಘಟನೆ ೨. ಹಿಂದೂ ರಾಜ್ ೩. ಮುಸ್ಲಿಮರ ಶುದ್ಧಿ ೪. ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ್ ಮತ್ತು ಸರಹದ್ದುಗಳ ವಿಜಯ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧಿ. ಹಿಂದೂರಾಷ್ಟ್ರ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ, ಮರಿಮಕ್ಕಳ ಕ್ಷೇಮವು ಸದಾ ಗಂಡಾಂತರದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಕ್ಷೇಮವು ಅಸಾಧ್ಯ. ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಚರಿತ್ರೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏಕಜಾತೀಯ(Homogeneous)ವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಬಲು ದೂರ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರ ಧರ್ಮಗಳು ವಿದೇಶಿ (alien) ಹಾಗೂ ಅವರು ಪರ್ಶಿಯನ್, ಅರಬ್ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಹೊರಗಿನ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಹೇಗೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೆ ಈ ಎರಡೂ ಧರ್ಮಗಳಿಂದ (ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ?) ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ... ಹಾಗಾಗದಿದ್ದರೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ."

[ಮೂಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೂಪ ಹೀಗಿದೆ:

"I declare that the future of the Hindu race, of Hindustan and of the Punjab, rests on these four pillars: (1) Hindu Sanghatan (2) Hindu Raj (3) Shuddi of Moslems, and (4) Conquest and shuddi of Afghanistan and the frontiers. So long as the Hindu nation does not accomplish these four things, the safety of our children and great grand children will be ever in danger, and the safety of the Hindu race will be impossible. The Hindu race has but one history, and its institutions are homogeneous. But the Musalmans and the Christians are far removed from the confines of Hindustan, for their religions are alien and they love Persian, Arab and European institutions. Thus, just as one removes foreign matter from the eye, shuddi must be made of those two religions... otherwise it is useless to win Swaraj" ('Hindu alternative to Pakistan' B. R. Ambedkar's Speeches and writings Vol. 8, p. 129, 1990)]

- ಇದು ಸಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಕಾಲ, ಸಂದರ್ಭ ಬದಲಾದರೂ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳ ಮನೋಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಬಾಬಿ ಮಸೀದಿಯನ್ನು ಹಿಂದೂತ್ವವಾದಿಗಳು ಒಡೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೬ನೆಯ ತಾರೀಖು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ 'ಪರಿನಿರ್ವಾಣ'ದ ಅಥವಾ ನಿಧನದ ದಿನ. ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನಷ್ಟೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆಂಟ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯು ಎರಡಾಗಿ ಒಡೆಯುವ ಮತ್ತು ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಗಿ ಭಾರತವು ಒಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ (acknowledged) ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ದಿನವೂ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೬ನೆಯ ತಾರೀಖೇ ಆಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಕ್ಕೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿದ್ದ ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಡಾ. ಜಸ್ಟಿಸ್ ದುರ್ಗಾದಾಸ್ ಬಸು ಅವರ *Introduction to the Constitution of India* 'ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಪ್ರವೇಶಿಕೆ' - ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ 'The making of the Constitution'- 'ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆ' ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಆಸಕ್ತರು ನೋಡಬಹುದು (ಪುಟ ೧೫-೧೬, ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಮುದ್ರಣ, ೧೯೮೫)].

ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ ಅವರು ಭಾರತದ ಮುಸ್ಲಿಮರ 'Day of Deliverence'- 'ಬಿಡುಗಡೆ ದಿನ'- ಆಚರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತ ದೇಶದ್ಯಾಂತದ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಕರೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಡಿಸೆಂಬರ್ ೬ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನವೇ. ಜಿನ್ನಾ ಅವರ ಕರೆಯಂತೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೨ರಂದು ನಡೆದ, ದೇಶಾದ್ಯಂತದ ಮುಸ್ಲಿಮರ 'ಬಿಡುಗಡೆಯ ದಿನ'ದ ಆಚರಣೆಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೇಂದು ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಡಿಸೆಂಬರ್ ೬ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನವೇ ಆಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಕ್ಕೆ ಅರುಣ್ ಶೌರಿ ಅವರ *Worshipping False Gods* - 'ಹುಸಿ ದೇವರುಗಳ ಪೂಜೆ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ 'The Freedom Fighter' - 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ' - ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಆಸಕ್ತರು ನೋಡಬಹುದು.

ಬಾಬಿ ಮಸೀದಿ ಒಡೆದದ್ದರ ಪ್ರಬಲ ಸಮರ್ಥಕರಾದ ಅರುಣ್ ಶೌರಿಯವರ (ನೋಡಿ: *ಆಯೋಧ್ಯಾ- ಒಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ* ೧೯೯೩) 'ಹುಸಿ ದೇವರುಗಳ ಪೂಜೆ' ಪುಸ್ತಕದ, ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಓದುತ್ತ ಹೋದಂತೆ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ 'ಪರಿನಿರ್ವಾಣ' ಹೊಂದಿದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಜಿನ್ನಾ ಅವರು ಮುಸ್ಲಿಮರ 'ಬಿಡುಗಡೆಯ ದಿನ'ಕ್ಕೆ ಕರೆಕೊಟ್ಟ ದಿನಾಂಕ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದ

ದಿನವನ್ನೇ ಬಾಬರಿ ಮಸೀದಿ ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಯ್ದುಕೊಂಡದ್ದರ ಹಿಂದೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ದಲಿತರಿಗೂ ಅಂದರೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ವಾದಿಗಳಿಗೂ ಪರೋಕ್ಷ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದಂತಿದೆಯಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಷ್ಟಿ ದೊರೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಆ ಅಧ್ಯಾಯದಿಂದ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ:

"But sure as death, Ambedkar supported Jinnah's call. He had only one regret. Ambedkar told *The Times of India* "When I read Mr. Jinnah's statement, I felt ashamed to have allowed him to steal a march over me and rob me of the language and the statements which I more than Mr. Jinnah was entitled to use" (ಪುಟ ೪೦).

"...The basic political thesis which Ambedkar articulated through out his political career during the British Rule, was a verbatim copy of the thesis which Muslim separatists and collobortors of the British from Sir Syed Ahmed to Jinnah - advocated. With just two changes. The word "Muslim" was replaced by "Scheduled Castes". And as the "Scehduled castes" were neither concentrated in one geographical area nor in a majority in any particular area, the "solution" that Ambedkar advocated was not just "partition" but "partition *plus*" (ಪುಟ ೪೩-೪೪)].

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಜಾತಿ-ಮತ ಧರ್ಮನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಆಶಯ, ಆದರ್ಶವನ್ನು ಭಗ್ನಗೊಳಿಸಿ ಹಿಂದೂ ಮತಧರ್ಮವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದೇ ಹಿಂದೂ ಪರಿವಾರದವರ ರಾಜಕಾರಣದ ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಉದ್ದೇಶ, ಗುರಿ. ಒಮ್ಮೆ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಜೃಂಭಿಸುವಂತಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ೨/೩ರಷ್ಟಾದರೂ ಸಂಖ್ಯಾಬಲ, ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯುವಂತಾದರೆ ಭಾರತ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಂತಾಗಿ, 'ಹಿಂದೂರಾಷ್ಟ್ರ'ವಾಗಿ ಬಿಡುವುದು ಖಂಡಿತ. ಬಿಜೆಪಿಗೆ ಸರಳ ಬಹುಮತವೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಈಗಾಗಲೇ ಅಂಥ ಸೂಚನೆ, ಸಂದೇಶಗಳು ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತಲಿವೆ.

ಗಾಂಧೀಜಿ ಹತ್ಯೆಯು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಹಿಂದೂ ಪರಮಾಧಿಕಾರದ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ವಿದೇಶೀಯ ಮೂಲದ ಮತಧರ್ಮಗಳವರನ್ನು 'ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಹೊರಗಿನ ವಸ್ತುವೆಂಬಂತೆ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುವ' ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ, ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಅಡ್ಡಿಯೊಂದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ತಂತ್ರದ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಹತ್ಯೆಯಾದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಪ್ರಧಾನಿ ನೆಹರೂ ಅವರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವು ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ನಂಥ ಮತೀಯವಾದಿ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿತು. ಹಾಗೂ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಹತ್ಯೆ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಘೋರ ಆಘಾತವನ್ನೂ ದುಃಖವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಮತೀಯವಾದಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ನೈತಿಕ ಕ್ರೋಧವನ್ನೂ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆ ಏರು ಅಲೆಯಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ದಡವನ್ನು ಆಗಲೇ ಒಮ್ಮಿಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ಕೊರೆದು ಕೊಚ್ಚಿ ಹಾಕಲು ತಡೆ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಜತಂತ್ರಪಟು ಸರ್ದಾರ್ ಕೆ.ಎಂ. ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಅವರ 'ಎ ಸರ್ವೆ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಹಿಸ್ಟರಿ'- 'ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ' ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ:

'ಇಸ್ಲಾಂ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದದ್ದರ ಪ್ರತಿಪಾತ್ರವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಎರಡೂ ಗಡಿನಾಡ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಯನ್‌ಗಟ್ಟಲೆ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮೂಲನೆಲೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 'ಹಿಂದೂ' ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಗೆಗೆ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯ(demand)ವನ್ನು ಅದು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿತು. ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಸರಿದೂಗಲು ಹಿಂದೂ ಪದ ಪದಶಾಹಿ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ(empire) ಕುರಿತ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಜನಪಂಗಡಗಳ ಬೆಂಬಲವೂ ದೊರೆಯಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಜಾತಿ ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ(secular) ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಅದು ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಪತ್ತಾಯಿತು. [ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಿಂದೂರಾಷ್ಟ್ರ ಪರವಾದ] ಈ ಆಂದೋಲನದ, ಒಡೆದು ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ಹೋಗುವಂಥ ಗಂಭೀರ ಘಾತಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತವನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಲು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಹುತಾತ್ಮರಾಗಬೇಕಾಯಿತು. (ಗಾಂಧಿಯವರ ಹತ್ಯೆ ೩೦ ಜನವರಿ

೧೯೪೮ರಂದು ಆಯಿತು). ದೇಶ ಈ ಹತ್ತೆಯನ್ನು ಏಕಕಂಠದಿಂದ ಖಂಡಿಸಿತು. ಹಿಂದೂರಾಷ್ಟ್ರ ಪರವಾದ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯದ ಈ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಹತ್ತಿಕ್ಕಿತು* (ಪುಟ ೨೩೯, ೧೯೬೪ರ ಮುದ್ರಣ)].

[ಅದರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೂಲ ಹೀಗಿದೆ:

The creation of Pakistan as an Islamic state had large-scale repercussions in India as it led not only to the uprooting of millions of men on both sides of the frontier, but is generating in India a demand for a "Hindu" State. The demand for a Hindu *Pada Padashahi*, a Hindu empire as a counter poise to Pakistan which found a following among considerable sections of people was a grave menace to the idea of a secular democratic state to which the national movement had been committed from the beginning. It requires the martyrdom of Mahatma Gandhi (assassinated on the 30th January 1948) to awaken India to the serious disruptive consequences of this movement, which the nation unequivocally disowned and the government put down with vigour". ('Survey of Indian History' - India After Independence, P. 239, 1964 edition)]

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ನೆರೆ ಏರುತ್ತಲೇ ಇರುವುದನ್ನು ಏರು ಅಲೆಗಳ ಹೊಡೆತ ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ರಾಜಕಾರಣದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ರಾಜಕಾರಣದ, ಸ್ವರೂಪವೂ ಬದಲಾಗಬೇಕಾದ ವಾಸ್ತವ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿಸುವಂಥ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೂ ನೆರೆಯ ಪಾಕಿಸ್ತಾನವೂ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶವೂ ಅಥವಾ ಇತರ ಮುಸ್ಲಿಂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ನೆರವು ನೀಡಬಹುದಾದಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಖಂಡಿಸುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು, ಅಂತಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಹುದು. ೧೯೭೧ರಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಮೇಲೆ ಅಂದರೆ ಆಗಿನ ಪೂರ್ವ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಮೇಲೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಯಾಹ್ಯಾಖಾನ್ ಅವರ ಮಿಲಿಟರಿ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋರ ಹಿಂಸೆ, ಆಕ್ರಮಣ, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತ್ತು. ಆಗ ನೆರೆಯ ಜನರ ನೆರವಿಗೆಂದು ಭಾರತವು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ವಿರುದ್ಧ ಪೂರ್ವ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಅಂದರೆ ಈಗಿನ ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶೀಯರಪರ ಸೈನಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸಿತು. ಆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಯಾಹ್ಯಾಖಾನ್ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಸೇನೆ ಸೋಲನ್ನೊಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಭಾರತದ ಸೇನೆಗೆ ಶರಣು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಬಾಂಗ್ಲಾ ಜನತೆಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು. ಅಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿ ಆಗಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಈಗ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂತ್ವವಾದಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದ ಎನ್.ಡಿ.ಎ. ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಸರ್ಕಾರ ಅಣುಬಾಂಬು ಸ್ಫೋಟ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಂಥ ಸಾಧ್ಯತೆಗೆ ಕೊನೆಹಾಡಿವೆ.

ಪಾಕಿಸ್ತಾನವು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಉಗ್ರಗಾಮಿ ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅನಾಗರಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡವನ್ನು, ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಬಾಂಗ್ಲಾದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಂಡಂತೆ ಭಾರತದ ಭಾಗವೇ ಆಗಿರುವ ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಭಾರತವು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಇಂದು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನವೂ ಇಂದು ಅಣುಬಾಂಬು ಸ್ಫೋಟಿಸಿರುವ ದೇಶವಾಗಿರುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದೂತ್ವವಾದಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದ ಇಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನವು ಉಗ್ರಗಾಮಿಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಉಪಟಳ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಯುದ್ಧವನ್ನೇ ನೇರವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲಿ ಎಂದು ಉಪ ಪ್ರಧಾನಿ ಲಾಲ್ ಕೃಷ್ಣ ಅಧ್ವಾನಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಆ ಉಪಟಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲೆಂದು ಭಾರತವೇ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಸಾರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಲ್ಲ.

ಇದು ಇಂದಿನ ವಾಸ್ತವ. ಇದನ್ನು ಇಂದಿನ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ರೈಸ್ತರೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರು ಕ್ರೈಸ್ತರು ಮತಧರ್ಮವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣದ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತಧರ್ಮವನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮತಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮುದಾಯದವರ ನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗಳ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂವಿಧಾನ ಪ್ರಣೀತ 'ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ರಾಜಕಾರಣದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವುದು, ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಶಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಸಾಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂಬಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿಯೂ ಇಂದು ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. 'ಸಿಮಿ' ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂಥ ಹಿಂಸೆಗೆ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆ ಎಂಬ ರೀತಿಯ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ಗೋಧ್ರಾ ಪ್ರಕರಣದಂಥವು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಎಂದೂ ನಡೆಯದಂತೆ ಆಗಬೇಕು. ಹಿಂಸೆಗೆ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆ ಎಂಬ ದಾರಿಯನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಮರೇನಾದರೂ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದಾದರೆ ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆಗಳ ಘೋರ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದೀತು. ಗುಜರಾತಿನ ಕೋಮು ಗಲಭೆಯೇ ಇತ್ತೀಚಿನ ಜೀವಂತ ಉದಾಹರಣೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಸುಖವಿಲ್ಲದಂಥ, ನಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲದಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದೀತು. ಅಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಲಿತಪರ ಶಕ್ತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಶಕ್ತಿಗಳ ಜೊತೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಬೇಕಾದೀತು. ಅಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋರಾಟ ರೂಪಿಸಿ ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ಬಲವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಅದು ಅಸಾಧ್ಯದ ಮಾತಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ 'ಬುಲೆಟ್'ಗಿಂತ(ಗುಂಡಿಗಿಂತ) 'ಬ್ಯಾಲೆಟ್'(ಮತಪತ್ರ)ದ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಬಲವಾದದ್ದು. ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ಹಿಂದೂಮತೀಯ ವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ರಾಜಕಾರಣದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಒಡ್ಡುವ ಶಕ್ತಿಗಳ ಧ್ರುವೀಕರಣವು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕರಾಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದಂತೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇರಿದ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ಕೂಡಿದ್ದವು. ಆಗಿನ 'ಜನಸಂಘ'ವಾಗಿದ್ದ ಈಗಿನ ಬಿಜೆಪಿ ಅಂದರೆ ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ- ಕೂಡ ಆ ಧ್ರುವೀಕರಣದ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ತುರ್ಕಮನ್‌ಗೇಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಕರಣಗಳ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂಪರ ಶಕ್ತಿಯೂ ಈ ಧ್ರುವೀಕರಣದ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪತನಗೊಳಿಸಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಈಗಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಅಟಲ್‌ಬಿಹಾರಿ ವಾಜಪೇಯಿ ಮತ್ತು ಉಪ ಪ್ರಧಾನಿ ಲಾಲ್‌ಕೃಷ್ಣ ಆಧ್ವಾನಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮುರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಕೇಂದ್ರದ ರಕ್ಷಣಾಮಂತ್ರಿ ಜಾರ್ಜ್‌ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಧ್ರುವೀಕರಣ ರಾಜಕಾರಣದ ಕಾಲವು ಹಿಂದೂ ಮತೀಯವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣದ ವಿರುದ್ಧ - ತುರ್ತಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ದಲಿತರು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರ ಪಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾಗಲಿದೆ; ಮುಖ್ಯವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹೊಣೆ ಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಲಿತಪರ ಶಕ್ತಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಡೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಧ್ರುವೀಕರಣ ರಾಜಕಾರಣ ಏನಿದ್ದರೂ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ, ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಲು, ಪರಿಹರಿಸಲು, ದಾಟಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವ್ಯವಹಾರ. ಅದು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು, ಆಕ್ರಮಣಶೀಲತೆಯನ್ನು ದಮನ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಕೊನೆಗಾಣಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳ ಶಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ಒಗ್ಗೂಡಿ ರೂಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿದೆ; ಹೋರಾಟವಾಗಿದೆ. ಅದು ಆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದ ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಮತ್ತು ನೆಲೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವೈಚಾರಿಕ, ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನೆಲೆ, ನೋಟವಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ದೇಶದ ಈಡೇರಿಕೆಗಾಗಿ ಒಗ್ಗೂಡುವ ವಿಧಾನ. ದಲಿತಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಹೋರಾಟ ಆ ಒಂದೋ ಎರಡೋ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈಡೇರಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಯುವಂಥದಲ್ಲ. ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ, ಜಾತಿವಿನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಂದರೆ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹೋರಾಟವಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಕೀರ್ಣವಾದದ್ದು; ಆದ್ದರಿಂದ ದೀರ್ಘಕಾಲ ನಡೆಯುವಂಥದು. ಮತಧರ್ಮೀಯ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ರಾಜಕಾರಣದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಮತದಲ್ಲಿ, ಸಹಪ್ರಯಾಣಿಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಕೂಡಿಸಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲದ ಮಾತು; ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲದ ಮಾತು. ಅದರ ಜೊತೆಯ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧವು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಏನಿದ್ದರೂ ಕಾಲಿಕ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸಂಬಂಧ ಮಾತ್ರವಾದೀತು.

೧೩

ಮತಧರ್ಮವಾದಿ ಅಥವಾ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣವು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದಲೋ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮತಧರ್ಮದವರಿಂದಲೋ ನಡೆಯಲಿ ಆಗ ಅಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಶೋಷಿತಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಡುವವರು ಮಹಿಳೆಯರು. ಅವರ

ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅವರ ವರ್ತನೆ, ವ್ಯವಹಾರ, ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳ ದಾಳಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಮತಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ನಿತ್ಯಶೋಷಿತರು ಎಂಬಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಚರಿತ್ರೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ; ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಉಗ್ರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಆಗಬಹುದು; ಅಷ್ಟೇ ವೈದಿಕ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಲಿಂಗಭೇದ ನೀತಿಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿ ಬಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ವೀರಶೈವ ಅಥವಾ ಲಿಂಗಾಯತ ಜಾತಿ/ಮತಧರ್ಮ ಕೂಡ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಅಪವಾದವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಂದೂ ಮತೀಯವಾದೀ ರಾಜಕಾರಣ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತ ಹೋದಂತೆಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ದಲಿತರು ಅಸಮಾನತೆಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತ ಹೋಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸತಿಸಹಗಮನ ನಿಷೇಧದ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿ ಚಿಂತನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ದಲಿತರ ಶೋಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ಮೊದಲಾಗಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾವ್ಯ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ವಿಚಾರಸಾಹಿತ್ಯ- ಹೀಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ದಲಿತರ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ, ಖಂಡಿಸುವ ವಸ್ತು ಕುರಿತೇ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳು ಬಂದವು. ಯಾಕೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಹಿಳಾಪರ ಹೋರಾಟಗಾರರು, ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಇಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಬಂದು ಅರ್ಧ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕಳೆದುಹೋಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಮಾಜವಾದಿ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಂಥ ಸಂವಿಧಾನ ಇದೆ. ಆದರೂ ದಲಿತರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು - ಹಿಂದೂ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಯಾವ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರೇ ಆಗಲಿ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತಿತರ ಮತಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಆಗಲಿ-ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವಂಥ, ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡೇ ಇದೆ. ಏನೂ ಅಷ್ಟಷ್ಟಾಗಿ ಸಮಾನತೆಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಚಲಿಸುವಂತಾಗಿದೆ; ಅಷ್ಟೇ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹಿಂದೂ ಮತಧರ್ಮವಾದೀ ರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಆಳುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ 'ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ಎಂಬುದನ್ನು ದೇಶದ ಈಗಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ವಾಜಪೇಯಿಯವರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಿಂದೂತ್ವವಾದಿಗಳು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವಂಥ 'ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮಭಾವ'ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಆಳುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾಡೇನು, ಸ್ಥಾನಮಾನವೇನು? ಚರಿತ್ರೆಯ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾದೀತಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನಾದೀತು? ಶೋಷಣೆಯ ರೂಪ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡೀತು; ಅಷ್ಟೇ.

ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಮತಧರ್ಮೀಯ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನೇ ಮಾದರಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಎಂಬಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಪರ್ಧಾತುರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮತೀಯವಾದೀ ರಾಜಕಾರಣವೂ ಸಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಎಂತೆಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅದು ತಂದೊಡ್ಡಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ಊಹಿಸಿ, ಗ್ರಹಿಸಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಹೋರಾಟದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಜಾತಿ-ಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಆಶಯ, ಆದರ್ಶದತ್ತ ಸಾಗುವ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಸೋಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಲಿತಶಕ್ತಿ, ಮಹಿಳಾ ಶಕ್ತಿ ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಸಾಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಧ್ರುವೀಕರಣ ಅಥವಾ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಮೈತ್ರಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದ್ದಾದೀತು. ಈ ಮೈತ್ರಿಯು ಈ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವಂತಾದರೆ ಮತೀಯವಾದೀ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದು, ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟ, ಸ್ತ್ರೀಪರ ಹೋರಾಟಗಳು 'ಸೆಕ್ಯುಲರ್' ದೃಷ್ಟಿಯ ಹೋರಾಟಗಳಾಗದಂತೆ ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುವ ಹುನ್ನಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವು ಜಾತಿ-ಮತ ಧರ್ಮವಾದೀ ಹೋರಾಟದ ಭಾಗಗಳಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಹಿಂದೂ ಮೂಲಭೂತ ವಾದೀ ರಾಜಕಾರಣವು ಏನೆಲ್ಲ ಬಗೆಯ ತಂತ್ರಗಳ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ- ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಲಿತರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತೀಯವಾದೀ ರಾಜಕಾರಣದ ಈ ತಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಬಲಿಪಶುಗಳಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸುವುದು ಇಂದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

೧೪

ದಲಿತ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯದ ಹಂಚಿಕೆ ಎಲ್ಲ ದಲಿತರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ, ಎಂಬ ಮಾತು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏರು ದನಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಬಲಗೈ, ಎಡಗೈ ಭೇದದ ಮಾತು ಎದ್ದಿದೆ, ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡವರನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದೋ, ಅವರ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದೋ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಾಗ ಪಡೆದುಕೊಂಡವರನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಕಾರಣವಾಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದರೂ 'ಮಾನವೀಯ ನ್ಯಾಯ'ದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, 'ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ'ದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಈ ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದ ದಲಿತರು ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಅಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯದೆ ಅಥವಾ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲಾರದೆ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ದಲಿತರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಕುರಿತು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಈಗಾಗಲೇ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮೇಲು ಜಾತಿ-ವರ್ಗಗಳವರು 'ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ'ದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದಲಿತರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವರ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾದಂತೆ ದಲಿತರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆದವರು, ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯದೆ ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಂದೆಬಿದ್ದುಹೋದ ದಲಿತರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು - ಈಗಿರುವಂತೆ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ - ತಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇದೇನೂ ಹೊಸ ಉಪಕ್ರಮವಲ್ಲ; ದಲಿತರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಸ ಉಪಕ್ರಮವಾದೀತು. ಇದು ಈಗಾಗಲೇ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ/ಮತಧರ್ಮಗಳವರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗಿರುವಂಥದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಗೆ ಆದಾಯದ ಮಿತಿರೇಖೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಮೀಸಲಾತಿ ಅರ್ಹತೆ, ಅನರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆಯಾ ಜಾತಿ/ಮತಧರ್ಮಗಳವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಆದಾಯ ಮಿತಿಯ ಸಮಾನತಾರೇಖೆಯ ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಆಯಾ ಜಾತಿ/ಮತಧರ್ಮಗಳವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಾಗಿದೆ. ಉಳಿದವರಿಗೆ ಆ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು 'ಜನರಲ್ ಮೆರಿಟ್'ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆಯಾ ಜಾತಿ/ಮತ ಧರ್ಮಗಳ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲಿ ತೀರ ಬಡವರಾದವರು ಕೂಡ ಬೇಗ ಬೇಗ 'ಜನರಲ್ ಮೆರಿಟ್' ಗುಂಪಿಗೆ ಅಥವಾ 'ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಟ್ಟಿ'ಗೆ ಸೇರಿಹೋಗುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ದಲಿತರದು ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಆರ್ಥಿಕ ಅನುಕೂಲದ ಅಥವಾ ಅನನುಕೂಲದ ಮಾನದಂಡದ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ 'ವರ್ಗ'ದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿರದೆ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಮೇಲು-ಕೀಳು ಎಂಬ ವಿಂಗಡಣೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವ 'ಜಾತಿ'ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆಗಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಎರಡೂ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಉಳಿದವರಿಗಿಂತ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಳಿತಕ್ಕೆ, ಶೋಷಣೆಗೆ ದಲಿತರು ಒಳಗಾಗಿದ್ದವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ/ಮತಧರ್ಮದವರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ, ವಿಶೇಷವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದಲಿತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ದಲಿತರಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿದವರು, ಹಿಂದೆಬಿದ್ದುಹೋಗಿರುವವರು ಎಂಬಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದಲಿತರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಶೇಕಡಾವಾರು ಲೆಕ್ಕದ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆಬಿದ್ದು ಹೋಗಿರುವವರೆಂಬವರಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ 'ನ್ಯಾಯ' ದೊರೆಯದಂತಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡಾ ೧೮ರ ಮೀಸಲಾತಿ ದಲಿತರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಕಾಣಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಈಗ ಆ ಸ್ಥಿತಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಲಿತರೊಳಗಿನ ಈ ಏರುಪೇರನ್ನು ಒಂದು ಸಕಾರಣ (Reasonable) ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸರಿಪಡಿಸಲು ದಲಿತರಪರ ಹೋರಾಟಗಾರರು, ಚಿಂತಕರು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ, ಸವಾಲು ಎದುರಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ, ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ದಲಿತರೊಳಗೆ ಬಲಗೈ, ಎಡಗೈ ವಿಂಗಡಣೆಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ, ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುವ ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ದಲಿತರೊಳಗೇ ಅವರು ಬಲಗೈ, ಎಡಗೈ - ಈ ಯಾವ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರೇ ಇರಲಿ - ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರೊಳಗೇ ಆರ್ಥಿಕ ಅನುಕೂಲ, ಅನನುಕೂಲಗಳ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ ಉತ್ತರವನ್ನು, ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ/ಮತ ಧರ್ಮಗಳವರಿಗೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉದಾರವಾದ ಆದಾಯ ಮಿತಿರೇಖೆಯನ್ನು, ಮತ್ತಿತರ ಸಕಾರಣ ರಕ್ಷಣೆ, ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ಪ್ರಣೀತ ದಲಿತಪರ ಮೂಲ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮೀಸಲಾತಿ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಶಾಶ್ವತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲ; ಆಗಬೇಕಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನಧಾರೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನತಾ ಸ್ಥಾನಮಾನದಲ್ಲಿ ದಲಿತರೂ, ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ/ಮತಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರೂ ಕೂಡಿ ಸಾಗುವಂಥ ಕಾಲ, ಸ್ಥಿತಿ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅಂದರೆ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ Social Reform –ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ– ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿತವಾದದ್ದು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಲಿತರಲ್ಲಿಯೇ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಹುದ್ದೆ-ಸ್ಥಾನಬಲಗಳಿಂದ ಉಳಿದ ದಲಿತರಿಗಿಂತ ಮುಂದಿರುವವರು ಹಾಗೂ ದಲಿತೇತರರಿಗೆ ಕಡಮೆ ಅಲ್ಲದಂಥ, (ಹಿಂದಿನ ಪ್ಯಾರಾದ ಕೊನೆಯ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಯುಕ್ತವೆಂದು ತೋರುವ ಒಂದು ಮಾನದಂಡದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವ) 'ಸಮಾನತಾ ರೇಖೆ'ಗೆ ಸಲ್ಲುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿರುವ ದಲಿತರು 'ಜನರಲ್ ಮೆರಿಟ್'ನ ಪ್ರಧಾನಧಾರೆಗೆ ಅಥವಾ 'ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಟ್ಟಿ'ಗೆ ಸೇರಿ ಹೋಗುವಂಥ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೊಂದು ನಿಧಾನವಾಗಿಯಾದರೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಾಗಾಗದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಸಮಾನತಾ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಯಾವ 'ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ'ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತಿತರ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡವೋ ಆ ಸಮಾನತಾತತ್ವದ ಆಶಯವನ್ನೇ, ಆದರ್ಶವನ್ನೇ ಮರೆತಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವಾದಿ ಜಾತಿಮತಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಆಶಯಕ್ಕೆ, ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಚಾಲನೆಯ ಸಿಗದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ದಲಿತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ಜಾತಿ/ಮತಧರ್ಮ ಭೇದದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಂತರು (more privileged) ಅಥವಾ ಕಡಮೆ ಅನುಕೂಲವಂತರು ಹಾಗೂ ಹುಟ್ಟಿನ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಅಥವಾ ಕನಿಷ್ಠರು ಎಂಬಂಥ ಚಿಂತನೆಯೊ, ಭಾವನೆಯೊ ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೂ ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಇರದಂಥ ಕಾಲ ಬೇಗ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಪೌರಪ್ರಜ್ಞೆಯ, ಮಾನವೀಯ ಘನತೆಯ ಸಮಾನತಾ ಸಮಾಜ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯವನ್ನು, ಆದರ್ಶವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನನಸಾಗಿಸುವುದರತ್ತ ನಾವು, ನೀವು ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಸರ್ಕಾರ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ, ಸಂಕಲ್ಪಬಲದಿಂದ ಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನಷ್ಟೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥ ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಪಕವಾದ, ಹೆಚ್ಚು ವಿವೇಕಯುತವಾದ ಚಿಂತನೆ ಮೂಡಿಬರುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮಸ್ಕಾರ.